ZPRAVODAJ

Associazione Praga

Sdružení krajanů a přátel České republiky

PROSINEC **DICEMBRE**

2013

▲ Maestro Jiří Lecián a soprán Leona Pelešková - koncert ke státnímu svátku České republiky - Dne boje za svobodu a demokracii, pod záštitou Velvyslanectví České republiky v Římě /

Il maestro Jiří Lecián e il soprano Leona Pelešková - concerto in occasione della Festa Nazionale della Repubblica Ceca - Giornata della Lotta per la Democrazia e Libertà, con il Patrocinio dell'Ambasciata della Repubblica Ceca a Roma

OBSAH / INDICE

MILÍ ČLENOVÉ, MILÍ PŘÁTELÉ /CARI SOCI, CARI AMICI 3
HISTORIE A KULTURA / STORIA E CULTURA 4
Svatý Mikuláš, Ježíšek a Santa Claus! 4
Vánoce a vánoční tradice u nás / Il Natale e le tradizioni nel nostro Paese 6
Štědrý večer a věštby / La Vigilia di Natale e la divinazione 9
Le Case Praghesi – seconda parte 12
Macrocosmo ceco in una microcittà 16
AKTUALITY / ATTUALITÀ 18
Zamyšlení nad (a možná nejen současnou) italskou politickou situací 18
Ve Vatikánu svítí česko-bavorský vánoční strom 19
La Bank of England permise a Hitler di vendere l'oro depredato ai Cechi 20
LITERÁRNÍ KOUTEK / L'ANGOLO LETTERARIO 21
Petra Soukupová (scrittrice emergente ceca) - *Sparire* 21
Milan Kundera - *La festa dell'insignificanza* 21
Forum Editrice Universitaria Udinese - *Lezioni e letture* 22
Luboš Merhaut - *Gli scritti sull'arte di Josef Čapek* 22
Jan Wiendl - *Sulla via per l'arte di Jan Čep* 22
Un poeta ceco: Otokar Březina 23
Afe 24
Puro mattino 25
DĚTSKÝ KOUTEK / L'ANGOLO DEI BAMBINI 26
Boháč a chudák 26
Vánoční stromeček 27
RECEPTÁŘ ASSOCIAZIONE PRAGA / IL RICETTARIO DELL'ASSOCIAZIONE PRAGA 27
Povánoční a novoroční hody 27
Pečené kuře s bobkovým listem, česnekem a citronem 27
Kuřecí roláda s kaštanovou nádivkou 28
Plněná novoroční vepřová pečeně se sušeným ovocem 28
Medové vepřové kotlety s pomerančem 28
Vanilkové rohlíčky - Biscotti natalizi cechi 29
PROBĚHLÉ AKCE / INIZIATIVE REALIZZATE 30
La Festa Nazionale di San Venceslao 31
Conferenza *Nuove madri e nuovi padri. Le difficoltà della coppia nella famiglia di oggi* e presentazione del nuovo libro *Manuale del papà separato* 32
Il concerto in occasione della Festa Nazionale della Repubblica Ceca 33
Ohlasy členů / Commenti dei soci 33
La Festa di San Nicola 33
ČESKÁ ŠKOLA ŘÍM / SCUOLA CECA ROMA 34
Rok s J. A. Komenským v České škole Řím 34
Un anno con Comenio nella *Scuola Ceca Roma* 36
Dopis České škole Řím od náměstkyně ministra školství, mládeže a tělovýchovy paní Ing. Evy Bartoňové 39
J. A. Komenský 1592 – 1670. Význam jeho díla pro Evropu, celý svět 39
PŘIPRAVUJEME / IN PROGRAMMA 40
Přednáška *Zdravotní pojištění a konzulární záležitosti* 41
Slet čarodejnic z asociace Bohemia a Praga v Neapoli, duben 2014 42
KOMUNIKACE / COMUNICAZIONI 42
Výstava o Matce Vojtěše Hasmandové 42
Soutěž pro začínající překladatele / Concorso per giovani traduttori 43
ROČNÍ ČLENSKÝ POPLATEK / QUOTA ASSOCIATIVA ANNUALE 45

ČESKÁ MŠE / MESSA CECA **45**
Nové vedení Papežské koleje sv. Jana Nepomuckého **45**
PODĚKOVÁNÍ / RINGRAZIAMENTI **46**
KNIHOVNA / BIBLIOTECA **47**

Hanno collaborato a questo numero:

Mirka Armezzani *(ma);* Jana Craparo; Richard Čemus;
SM. Remigie Češíková; Alberto Di Paola; Alessandro Di Paola;
Kateřina Di Paola Zoufalová *(kz);* Enrico; Karina Havlů; Josef Kašpar *(jk)*;
Monika Kramná; Andrea Nimmerfrohová *(an)*; Markéta Pánková;
Helena Schwarzová; Daniele Toniolo; Eva Trlíková *(et)*; Jana Zemanová.

A cura di:

Andrea Nimmerfrohová; Světlana Di Carlo.

Immagini in copertina:

fronte – Josef Lada
retro - Jana Predikantová

Každý autor je zodpovědný za obsah svého příspěvku.
La responsabilità degli articoli pubblicati è dei rispettivi autori.

Indirizzi:
e-mail – associazionepraga@libero.it
www.associazionepraga.it
Associazione PRAGA c/o
Pontificio Collegio Nepomuceno
Via Concordia, 1 00183 Roma

Milí členové, milí přátelé,

raději nebudu mluvit o tom, jak ten rok zase utekl. Jednak bych se opakovala a možná je lepší na tento fakt nemyslet a ani neupozorňovat. Důležité je, aby čas, který nezastavíme, alespoň ubíhal dobře.

Associazione Praga Vám moc děkuje za to, že jste část Vašeho drahocenného času věnovali našemu sdružení, že Vás kulturní program asociace zaujal a přišli jste mezi nás. Každý bilancujeme na konci roku a my bychom si přáli, aby Associazione Praga byla pro Vás českým bodem v Římě, kam si můžete kdykoliv zaskočit, abyste se nadýchali pár doušků domova. Ačkoliv jsme se již plně zapojili do „italského života", je vždy velmi příjemné se setkat, probrat třeba nové divadelní hry, které momentálně běží na české divadelní scéně, společně zavzpomínat na dobu našich studií nebo se podělit o zajímavé tipy na dobrou restauraci či výlet v Čechách a na Moravě. Naše dveře jsou otevřeny dokořán také našim italským přátelům, kteří mají zájem se dozvědět více o naší zemi a o naší kultuře. Že jejich počet stoupá, o tom svědčí články v našem zpravodaji. Dočtete se, že Ital Enrico se v Čechách naučil dokonce péci vanilkové rohlíčky.

Milí přátelé, přejeme Vám příjemné prožití svátků Vánočních v kruhu Vašich blízkých a hodně zdraví, síly a optimismu do Nového roku. Těšíme se na Vás v roce 2014!

Andrea Nimmerfrohová

Cari soci, cari amici,

meglio non parlare di come anche quest'anno sia volato via. So che non dovrei ripetermi e penso anche che sia meglio non pensarci ovvero non metterlo in evidenza. E' importante che il tempo, che non possiamo fermare, comunque trascorra bene.

L'Associazione Praga Vi ringrazia per aver dedicato una parte del Vostro prezioso tempo alle nostre attività, che il nostro programma culturale sia stato per Voi interessante e siete stati con noi. Ciascuno di noi, alla fine dell'anno, fa il proprio bilancio e noi ci vogliamo augurare che l'Associazione Praga sia per Voi quel punto di incontro ceco a Roma, dove potete raggiungerci per respirare un po' di atmosfera di casa. Anche se ci siamo pienamente radicati nella "vita italiana", è sempre molto piacevole incontrarsi, parlare magari delle nuove pièces teatrali che al momento vanno sulla scena teatrale ceca, ricordare insieme i tempi dei nostri studi scolastici oppure suggerirci i ristoranti o le interessanti mete turistiche della nostra Repubblica Ceca.

L'Associazione Praga è naturalmente aperta anche ai nostri amici italiani, interessati a conoscere di più del nostro Paese e della nostra cultura. Dagli articoli sul nostro notiziario possiamo constatare che il loro numero è in aumento. Addirittura verrete a sapere che Enrico ha imparato nella Repubblica Ceca a sfornare i dolcetti natalizi, i "cornetti alla vaniglia".

Gentilissimi amici, Vi auguriamo di trascorrere le feste natalizie con i vostri cari e Vi auguriamo anche tanta salute, forza ed ottimismo per l'Anno Nuovo. Non vediamo l'ora di incontrarVi nel 2014!

Andrea Nimmerfrohová

HISTORIE A KULTURA / STORIA E CULTURA

Motto:
Ucpěte komíny, nepouštějte Santu,
použijte cement nebo maltu.
Otevřte si okno, nasaďte si kulíšek,
dárky vám přinese jedině Ježíšek.

Svatý Mikuláš, Ježíšek a Santa Claus!

„Mami, kolikrát se musím ještě vyspinkat, než přijde Ježíšek?" – ptají se děti v *Adventu* s dychtivostí v očích! Žijí v přítomnosti a nemohou se dočkat Štědrého večera. Ještě, že tu je Miluláš! Přichází už 5. prosince, v předvečer svého svátku do našich vesnic a měst. Chodí od domu k domu v doprovodu čerta a anděla. Čert děti obviňuje, anděl se jich zastává. Mikuláš si to vše přebere a usoudí, že děti byly přece jen hodné… a čerta zažene. Anděl pak rozdává dárky. Takové očekávání Ježíška dětskou radost ještě umocní!

„Bože, jak ten čas strašně letí – Vánoce jsou už opět za dveřmi!"– postěžují si naopak uspěchaní dospělí. Každý rád zavzpomíná na „ty staré dobré časy", poklidný Advent a vánoční zvyky, které se vytrácí. Kam se poděl sv. Mikuláš? Kam čert? A kam anděl? Po revoluci to chvíli vypadalo, že jim odzvonilo. Začal je vytlačovat obézní dědula s dlouhým vousem a s pytlem na zádech – Santa Claus. Ačkoliv svou červenou kombinézou připomínal spíš ruského mužika, tento americký „děda Mráz" nastoupil „panskou jízdu" středovýchodní Evropou. Ježíšek s Betlémem odolával komunismu. Santa Clausovi že by nedokázala čelit? Ale kdež! U údajně ateistickém Česku narazila kosa jak se patří na kámen: nikoliv jen babičky a dědečkové, ale vysokoškoláci roztáhli na Václavském náměstí transparenty s nápisem „Santa Claus go home!" a „My si Ježíška vzít nenecháme!" Sv. Mikuláš a Ježíšek vedou proti Santa Clausovi od revoluce nepřetržitě 2:0 a sotva kdo by měl šanci poměr sil zvrátit. Ale, přátelé, ruku na srdce: co o sv. Mikuláši a o Ježíškovi vlastně víme?

I když je opředen mnoha legendami, není pochyb o tom, že Mikuláš skutečně existoval. Narodil kolem roku 280/286 v lykijském městě Patara v dnešním *Demre* v Turecku, tehdy římské provincii *Asia*. Jeho otec byl bohatý, ale lakomý. Zato Mikuláš vynikal štědrostí: občas bral z otcova majetku a dával chudým a nemocným. Po té, co jeho rodiče zemřeli, zdědil Mikuláš všechen majetek, a tak mohl ještě více více chudých podporovat. Dělal to však tajně, protože nechtěl, aby lidé věděli, kdo jim pomáhá.V té době nebylo výjimkou, že se např. při nesplacení dluhu bralo do zástavy dítě, aby bylo prodáno na otročím trhu. Mikuláš buď položil váček (dnešní punčocha) s výkupným za okno, zabušil a zmizel, anebo položil dar do střevíců. Pokud bylo "zastavené" dítě vězněno, vlezl na střechu a v kterém komíně uslyšel pláč, tam vhodil měšec; z toho vznikla pověst, že Mikulášovi pomocníci poslouchají komínem, co se děje.

Lidé štědrého dárce brzy odhalili. Aby se Mikuláš vyhnul chvále, odešel do Palestiny, místa života Ježíše Krista. Když se po čase vracel do vlasti, zastavil se cestou ve městě Myra, kde byl právě biskupský sněm a rozhodovalo se o tom, kdo bude novým biskupem. Zvolili Mikuláše! Psal se rok 300. Brzy potom, za vlády císařů Galeria a Maximina, zde začalo pronásledování křesťanů a mnoho jich bylo uvězněno. Biskup Mikuláš je utěšoval a pomáhal jim. Zato uvrhli do vězení i samotného Mikuláše, který všechno mučení statečně snášel. Když byl po nástupu nového císaře propuštěn, celé město jej nadšeně vítalo. Zemřel 6. prosince roku 345/352 ve svém biskupském městě.

Smrtí však Mikulášova dobrodružství nekončí. Naopak. V 11. století, když se Byzantská říše potácela pod útoky četných nájezdníků, stala se Malá Asie součástí islámského světa. Pád Mikulášova hrobu do rukou muslimů vyburcoval italské námořníky, kteří v roce 1087 Myru přepadli a ostatky odvezli do Bari. Cestou je stihla bouře a tak začali vzývat sv. Mikuláše a dosáhli šťastně italských břehů. Dobrý biskup z Myry se tak stal nebeským patronem mořeplavců. Jeho úcta se šířila všude mezi námořníky a obchodníky a pronikla až do Amsterodamu. A právě zde vzniká zvyk převlékat se za Mikuláše jako biskupa, obcházet s dárky domy v doprovodu andělů a muže tmavé pleti. Ten mu pomáhal prolézat komíny. V Německu se z něho časem stal „sluha Ruprecht", v Rakousku-Uhersku zas *čert*. Už za svého života byl tedy Miluláš velmi oblíbený mezi lidmi, proslul štědrostí k potřebným, jako obránce víry před pohanstvím a zachránce nespravedlivě obviněných. Pro množství zázraků, které se udály na jeho přímluvu, je také někdy zván Mikuláš Divotvůrce (Nikolaos ho Thaumaturgos). Jde o jednoho z nejuctívanějších svatých celého křesťanstva, od Ruska přes Nizozemí až po Ameriku.

V protestantských částech středního a severního Německa se sv. Mikuláši později začalo říkat *Weinachtsmann* (tedy vánoční muž) a v Anglii *Father Christmas* (otec vánoc). Do USA se dostal s holandskými imigranty v 17. století. *Sinterklaasovi (Sinter Klaas, flámsky sv. Mikuláš)* zasvětili osadu Nový Amsterdam (dnešní New York), a tam kde se nyní nachází Manhattan, mu vztyčili sochu. Nizozemský rituál s nadílkou dárečků do dřeváčků se zalíbil i místním obyvatelům, loď, na které měsíc před svým svátkem vplul do Amsterodamu, tu Sinterklaas vyměnil za saně. Washington Irving ve své *Historii New Yorku* z roku 1809 amerikanizoval jméno Sinterklaas na *Santa Claus* a odebral mu zde biskupské insignie jako mešní roucho, mitru a berlu. Jedno se však Santa Clausovi musí nechat: Přes všechny ty mutace se mu zračí ve tváři jakási dobrota. Nebo viděli jste někdy Santa Clause, který by byl vzteklý, lakomý a zlý?

Tím se dostáváme k nejvlastnějšímu tématu naší úvahy: *Vánoce!* Vystopovali jsme životní osudy sv. Mikuláše, jeho zesvětštělé imitace Santa Clause, ale chybí tám tu stále *Ježíšek.* S tím souvisí otázka, proč Mikuláš dává dárečky 5./6. prosince, zatímco Santa Claus je nosí, stejně jako Ježíšek, na Štědrý večer, 24. prosince, tedy v předvečer Božího HoduVánočního? Německý reformator Martin Luther (16. stol.) jak známo odmítal úctu k světcům, ale pouze k Bohu. Proto se zasadil o to, aby v protestantských zemích Německa neuctívali sv. Mikuláše, ale samotného Krista, ať už jako dospělého *Christ Mensch*, nebo jako dítě *Christ Kind,* česky *Ježíšek* – malý Ježíš.

České slovo Vánoce pochází z německého *Weihnacht(en)*, posvěcená noc. To proto, že v tu noc Ježíšek „nám, nám, narodil se". Bůh Otec nám v tomto dítěti dal ten vůbec největší dár v dějinách lidstva: svého Syna, Boho–člověka. Evangelisté nám o něm vypráví v evangeliích. Abychom v něj uvěřili jako v našeho Spasitele, potřebujeme živé svědky jeho lásky a dobroty. Říká se, že Evropský svět, ve kterém žijeme, *zbožný* už moc není. A přesto: všichni rozumí gestům důvěry, sympatie a povzbuzení: kéž nás Santa Claus alespoň svou pohodou trochu pozdvihne! Ještě více si však přejme, aby nás Bůh otec skrze sv. Mikuláše vzal do školy zájmu o chudé, kteří žijí i mezi námi. Ze všeho nejvíc ale prosme o stále hlubší poznání toho, proč v Ježíši Kristu se Bůh narodil jako jeden z nás. Aby se člověk zbožštil a my, jeden v druhém, rozpoznali Boží tvář!

Na začátku naší úvahy jsme vzpomněli heslo „Santa Claus, go home! Česky asi jako „Santa Clausi, padej!" Je to ale správné toho dědu takhle vyhánět? To by sv. Mikuláš

nejspíš neschválil. Naopak, kardinál Tomáš Špidlík rád vyprávěl tuto příhodu. Sv. Mikuláš a sv. Kassián se vrátili na jeden den z nebe na zem. Cestou potkali vozku, který zapadl s vozem do bláta a koně nemohli ho vytáhnout. Vozka mrskaje bičem klel jak pohan. Sv. Kassián mu se zdviženým prstem řádně vyčinil, že takhle křesťan mluvit nesmí, zatímco sv. Mikuláš se opřel do vozu, ten se rozjel a vozka přestal klít. Světec Mikuláš si ale ušpinil svůj bílý šat. Při návratu do nebe sv. Petr žádá vysvětlení zpoždění a bláta na šatech. Když se dozví, jak to bylo, jde se poradit s Bohem Otcem a verdikt zní takto: sv. Mikuláš bude mít od nynějška svátky dva: 6. prosince (den úmrtí) a 9. května (přenesení ostatků). Naopak sv. Kassián bude slavit jen jednou za 4 roky (tedy 29. února). Udiveným nebešťanům dal sv. Petr následující vysvětlení: „Pomáhat bližnímu ze šlamastyky ven je zapotřebí stále. Kárat ho, stačí jednou za čas!".

Radostné Vánoce!

Richard Čemus, S.J.

Vánoce a vánoční tradice u nás / Il Natale e le tradizioni nel nostro Paese

Vzájemná úcta, láska, přátelství, ozdoby, dárky a dobré jídlo. To jsou symboly, které spojují vánoční svátky na celém světě. Současné a tradiční české Vánoce se liší. Doba je uspěchanější, nakupujeme v akci a místo kapra si dáváme smažený kuřecí řízek. A přitom zapomínáme, jak to mohlo být kdysi krásné a už si neužíváme tu dokonalou atmosféru svátečních dní…

Il rispetto reciproco, l'amore, l'amicizia, le decorazioni, i regali e il buon cibo. Questi sono i simboli che accomunano le vacanze di Natale in tutto il mondo. Il Natale ceco moderno e tradizionale sono ormai differenti. Il tempo è più frettoloso, acquistiamo con le offerte e al posto della carpa ci mangiamo la cotoletta di pollo. Ci dimentichiamo del tutto di come poteva essere bello un tempo e ormai non godiamo l'atmosfera perfetta dei giorni festivi...

Štědrý den - ráno

Již od rána se dodržovaly tradice, které měly vliv na to, jaký bude příští rok. Kdo vstal za rozbřesku a umyl se vodou ze studny nebo z potoka, byl po celý další rok zdráv. Dětem se dalo cukroví, aby byly sladké (hodné). Hospodyně ráno začala vařit polévku „štědrovačku", do které dala vše, co v chalupě bylo. To proto, aby v domě bylo vždy dostatek jídla. Slepicím se ráno na Štědrý den nasypalo zrní s mákem, aby v dalším roce dobře nesly. Hospodář zajel s dvouročkem (dvouletý kůň) do lesa pro dříví, aby prý koník jezdil jako oheň. Mládež zhotovila slaměného panáka, kterému se říkalo „brusař" a podstrčila ho některému ze sousedů do domu. Ten se ho snažil co nejdříve zbavit, brusař totiž způsoboval srážení vánočkového těsta. Hospodyně pečlivě hlídala, aby jí do těsta nespadl vlas, to by znamenalo velké mrzutosti.

La Vigilia di Natale – la mattina

Fin dal mattino si rispettavano le tradizioni che avevano un impatto sull'andamento del prossimo anno. Chi si alzava all'alba e si lavava con l'acqua da un pozzo o un ruscello,

passava tutto l'anno venturo in salute. I bambini ricevevano i dolcetti natalizi per farli diventare dolci (buoni). La padrona di casa fin dal mattino iniziava la cottura della zuppa "štědrovačka" (generosa), nella quale aveva aggiunto tutto quello che trovava in casa. Questo per augurare che in casa ci fosse sempre abbastanza cibo. Le galline nella mattinata della Vigilia di Natale ricevevano il grano con il papavero affinché l'anno seguente facessero molte uova. Il contadino portava un cavallo di due anni nella foresta per il legno, in modo che il cavallo corresse come il fuoco. I giovani preparavano una bambola di paglia, che era chiamata "brusař" (aguzzatore) e la infilavano in una delle case dei vicini. Il malcapitato vicino cercava di sbarazzarsi del bambolone di paglia appena possibile, l'aguzzatore causava la precipitazione dell'impasto della "vánočka" - treccia natalizia. La casalinga faceva estrema attenzione a non far cadere un capello nell'impasto, altrimenti sarebbe significato un grande dispiacere.

Štědrý den – během dne

Na Štědrý den se nesmělo chodit do hospody ani hrát karty, nesmělo se nadávat a klít (ani při úleku). Kdo se celý den postil, uviděl večer zlaté prasátko. Je to zvyk z pohanských dob, kdy se slavil zimní slunovrat a jeho symbolem bylo slunce a zlaté prase. Hospodyně zadělaly těsto na chleby a vdolky. Kopistím (nástroj na mísení těsta) pak pomazaly ovocné stromy, aby dobře rodili a rukama od mouky pohladily plané stromky, aby začaly plodit. O Štědrém dni se nesmělo prát, aby se nepřivolala do domu smůla. Čištění chlévů na štědrý den by zase přineslo kulhání dobytka. Pometlem se vyčistila pec od popela a chlapci potom po pometlu přeběhli, aby se v noci nepočůrávali. Dopis milovanému, napsaný na Štědrý den, znamenal budoucí rozchod. Odpoledne se začal zdobit vánoční stromeček. Kdo v předvečer vstoupil bosou nohou na sekyru, toho neměly v příštím roce bolet nohy. Hospodář před večeří obalil ovocné stromy slámou a zatřepal s nimi, aby se včas probudily ze zimního spánku.

La Vigilia di Natale - il giorno

La Vigilia di Natale non si poteva andare al pub o giocare a carte, non era permesso di imprecare e giurare (neanche per lo sgomento). Chi digiunava tutto il giorno, la sera vedeva il maialino d'oro. Questa è un'usanza dei tempi pagani, quando si celebrava il solstizio d'inverno ed il sole e il maialino d'oro ne erano i simboli. Le casalinghe impastavano la pasta per il pane e le focaccine. Con il kopiste (uno strumento per la miscelazione dell'impasto) poi ungevano gli alberi da frutta, per farli crescere bene, e con le mani piene di farina accarezzavano gli alberi selvatici per far loro fare i frutti. La Vigilia di Natale non si poteva fare il bucato per non portare in casa la sfortuna. La pulizia della stalla alla Vigilia, a sua volta, avrebbe reso il bestiame zoppo. Con la scopa si pulivano le ceneri del forno e poi i ragazzi vi correvano sopra per non fare la pipì durante la notte. Scrivere una lettera all'amato durante la Vigilia significava una futura rottura. Il pomeriggio si cominciava a decorare l'albero di Natale. Chi alla Vigilia metteva un piede scalzo su un'ascia, l'anno successivo non avrebbe avuto male ai piedi. Il padrone di casa prima di cena avvolgeva gli alberi da frutta con la paglia e li scuoteva per farli svegliare in tempo dal letargo.

Štědrý den – večer

Ke štědrovečerní tabuli se usedalo ve svátečním oblečení. Stůl musel být prostřený pro sudý počet lidí. Věřilo se, že před večeří chodí stoly obhlížet Smrt, a kde prý najde lichý počet, tam se následující rok vrátí pro jednoho ze členů rodiny. Aby se v rodině držely

peníze, dávala se pod každý talíř mince nebo šupina z kapra. Ta měla stejný význam i v peněžence. Do každého rohu stolu se dávala ošatka. V jedné byl pecen chleba, aby rodina měla dostatek jídla. Ve druhé bylo to, co se urodilo na poli a v zahradě, aby byla další rok dobrá úroda. Ve třetí byly peníze, symbolizující blahobyt a ve čtvrté byly kousky potravin pro drůbež a dobytek. Nohy štědrovečerního stolu se omotávaly řetězem, aby rodina držela pohromadě a také proti zlodějům na poli. Na stůl se dával bílý ubrus a na něj dožínkový věnec, který sloužil jako podnos pod polévku. Dále byl na stole bochník chleba, česnek, hrnek medu a svíce.

La Vigilia di Natale - la sera

Alla cena della Vigilia di Natale si sedeva vestiti in abiti da festa. La tavola doveva essere preparata per un numero pari di persone. Si credeva che prima della cena la Morte passasse in rassegna i tavoli imbanditi e, dove trovava preparato per un numero dispari, lì l'anno successivo tornava per uno dei membri della famiglia. Al fine di tenere i soldi in famiglia, si mettevano sotto ogni piatto una moneta o una squama di carpa. Aveva lo stesso significato messa nel portafoglio. In ogni angolo del tavolo si metteva un paniere. In uno si posava una pagnotta di pane affinché la famiglia avesse cibo a sufficienza. Nel secondo si posava quello che era nato nei campi e in giardino per augurare un buon raccolto nell'anno seguente. Nel terzo si metteva il denaro, che simboleggiava la prosperità, e nel quarto si mettevano pezzi di cibo avanzato per il pollame e il bestiame. Le gambe della tavola di Natale erano incatenati dalla catena che teneva unita la famiglia e anche contro i ladri nei campi. Sulla tavola si metteva una tovaglia bianca e al centro una corona del raccolto, che fungeva da vassoio sotto la zuppa. Sul tavolo poi venivano posti anche una pagnotta, un aglio, una tazza di miele e candele.

Štědrovečerní večeře

Jakmile vyšla první hvězda, hospodyně začala nosit na stůl. Hospodář zapálil svíčky na stromečku a všichni se pomodlili. Poté usedli ke stolu. Hospodář rozkrojil jablko na tolik dílů, kolik bylo členů rodiny. Každý svůj kousek snědl, to proto, aby všichni z rodiny trefili domů a aby se po roce opět sešli. Potom hospodář nakrájel na malé kousky chléb, pomazal je medem a každému dítěti dal. Říkal u toho: "Kraju chleba, mažu medem, abyste všeci byli po celý rok tak dobří, jak ten med je." Dále se jedla jídla ze společné mísy. Nejdříve hrách, ten spojoval rodinu v dobrém i zlé, poté polévka pro sílu, čočka pro hojnost a peníze a nakonec se pro radost a pohodu jedl kuba, ryba nebo jiný masitý pokrm. Po dobu jídla se nikdo nesměl od štědrovečerního stolu zvednout. Znamenalo by to, že rodina se příští Vánoce nesejde celá.

La cena di Natale

Appena si accendeva la prima stella, la padrona di casa cominciava a portare in tavola. Il padrone di casa accendeva le candele sull'albero e tutti iniziavano a pregare. Poi si sedevano al tavolo. Il padrone di casa tagliava una mela in tante parti quanti erano i membri della famiglia. Ognuno mangiava il suo pezzo, affinché tutti in famiglia trovassero la strada di casa, in modo che l'anno seguente si ritrovassero di nuovo insieme. Poi tagliava in piccoli pezzi del pane, lo ungeva con il miele e lo dava ad ogni bambino. Nel

fare ciò diceva: "Affetto il pane, vi spalmo il miele, affinché tutti siate tutto l'anno buoni come quel miele". In seguito si mangiavano le pietanze da una ciotola comune. Prima di tutto i piselli, che legavano la famiglia nel bene e nel male, quindi la zuppa per la forza, le lenticchie per l'abbondanza e il denaro, e, infine, per la gioia e il benessere si mangiava il "kuba" al forno (una pietanza con orzo e funghi), pesce o un altro piatto di carne. Durante il pasto a nessuno era permesso di alzarsi dalla tavola di Natale. Avrebbe significato che la famiglia il prossimo Natale non avrebbe festeggiato tutta al completo.

Štědrý večer a zvířata

Nezapomínalo se ani na dobytek, každému se dal kousek ze štědrovečerní večeře. Kravám a koním se dala vánočka, houserovi česnek, studánka v blízkosti také dostala kousek vánočky, aby měla čistou vodu. Zbytky z jídla, skořápky a kosti naházely děti pod stromy, aby bylo hodně ovoce.

La Vigilia di Natale e gli animali

Non ci si dimenticava neanche del bestiame, a tutti veniva dato un pezzo di cena di Natale. Alle mucche ed ai cavalli veniva data la treccia (all'epoca non dolce), all'oca maschio l'aglio, pure la sorgente vicina riceveva un pezzo di treccia di Natale per avere acqua pulita. Resti di cibo, gusci di noci e ossa venivano gettati dai bambini sotto gli alberi affinché ci fosse molta frutta.

Štědrý večer a věštby / La Vigilia di Natale e la divinazione

Věštby o vdavkách

O Štědrém dni se mohly dívky dozvědět něco o svém budoucím ženichovi. Po večeři sypaly ptákům drobky a děvčata sledovala, z které strany přiletí první pták – odtud měl také přijít ženich. Také se doporučovalo zabouchat na kurník. Jestliže se kohout ozval, mělo se děvče chystat na vdavky. Okrajovaly se jablka a dlouhý skrojek se házeli chlapci i děvčata za hlavu. Podle tvaru, který skrojek na zemi vytvořil, se hádalo písmeno, jímž začínalo jméno nastávajícího. Svobodná děvčata házela přes hlavu papuči a když špička směřovala ke dveřím, děvče se do roka provdalo. Děvčata třásla plotem nebo bezem a odkud se ozval pes, odtud měl přijít ženich.

Predizioni su matrimoni

Nel giorno di Natale, le ragazze potevano venire a sapere qualcosa sul proprio futuro marito. Dopo cena le ragazze spargevano le briciole agli uccelli e guardavano da dove sarebbe arrivato il primo uccello – dalla stessa parte sarebbe arrivato anche lo sposo. Si suggeriva di bussare sul pollaio. Se il gallo si svegliava e cantava, la ragazza si doveva preparare per il matrimonio. Sia le ragazze che i ragazzi sbucciavano le mele, poi lanciavano dietro la loro testa la buccia, possibilmente dell'intera mela, e dalla forma che si creava cercavano di indovinare la lettera iniziale del nome del promesso sposo o sposa. Le ragazze non sposate gettavano dietro la testa le pantofole e se la punta della pantofola caduta puntava verso la porta, la ragazza si sposava entro un anno. Le ragazze scuotevano una recinzione oppure un sambuco e ascoltavano da dove si sentiva abbaiare un cane, da lì sarebbe venuto lo sposo.

Věštby o budoucnosti

- Na stůl se postavilo sedm hrnečků dnem vzhůru. Pod každý se položil nějaký symbol, např. peníz (bohatství), hlína (smrt), obrázek (stane se rodičem) a ty se pak odkrývali. Jeden hrnek byl prázdný a kdo jej otočil, ten vypustil bídu.
- Sfoukávala se svíce a podle směru kouře se určovala budoucnost. Když kouř stoupal vzhůru, měl by být dotyčný další rok zdravý. Kouř směřující do kouta nebo k peci znamenal, že má zůstat doma a komu šel kouř dveřím, tem měl odejít z domova.
- Lilo se horké olovo do vody a podle tvarů se hádala budoucnost.
- Po večeři se rozkrajovala jablka napůl. Pokud byl jádřinec ve tvaru hvězdy, znamenalo to štěstí a zdraví. Kříž symbolizoval nemoc či smrt.
- Když se v místnosti náhle rozsvítilo, sledovali se stíny. Čí stín neměl hlavu, ten měl do roka zemřít.
- Dívky chodily o půlnoci na řeku prosekávat led. Na vodní hladině mohly spatřit svoji budoucnost.
- O půlnoci můžete u chléva zaslechnout, co si povídají krávy.

Profezie sul futuro

- Sul tavolo si mettevano sette tazzine a testa in giù. Sotto ogni tazza si lasciava un simbolo, ad esempio: denaro (ricchezza), argilla (morte), un dipinto (diventa padre). Le tazzine poi venivano scoperte. Una tazza rimaneva vuota e chi la girava liberava la miseria.
- Si soffiava su una candela e a seconda della direzione del fumo si determinava il futuro. Se il fumo andava verso l'alto, la persona che aveva soffiato sulla candela sarebbe stata in salute nell'anno successivo. Il fumo che puntava verso l'angolo o al forno significava che la persona sarebbe rimasta a casa e se il fumo puntava verso la porta costui avrebbe lasciato la casa.
- Si fondeva il piombo caldo in acqua e si cercava di indovinare il futuro dalle forme che assumeva.
- Dopo la cena si tagliavano le mele a metà. Se la forma dell'alloggio dei semi formava una stella, significava felicità e salute. La croce simboleggiava la malattia o la morte.
- Quando la stanza si illuminava improvvisamente, i presenti guardavano le ombre. Colui la cui ombra non aveva la testa, sarebbe morto entro un anno.
- Le ragazze andavano a mezzanotte sul fiume o sullo stagno a ritagliare nel ghiaccio un foro. Sull'acqua poi potevano vedere il loro futuro.
- A mezzanotte nel fienile si potevano sentire le mucche che parlavano.

Věštby s ořechy

Věštilo se i pomocí ořechů. Kdo první našel v ořechu tmavé jádro, toho prý čekala brzká smrt. Nebo se vybrali tři ořechy, odstranily se jádra, do jednoho se dala hlína, do druhého chleba a do třetího mince. Skořápky se slepily k sobě a daly se mezi ostatní ořechy. O půlnoci si každý vybíral z mísy. Kdo se trefil na ořech s hlínou, čekala ho chudoba, ořech s mincí znamenal hojnost a ořech s chlebem znamenal spokojenost.

Oracoli con le noci

Si prediceva il futuro anche con le noci. Chi per primo trovava l'interno della noce scuro e secco, doveva aspettare una morte precoce. Oppure si sceglievano tre noci, si

rimuovevano i nuclei, al loro posto si metteva in una la terra, nella seconda il pane e nella terza una moneta. I gusci delle noci poi si riattaccavano di nuovo insieme e si mischiavano tra le altre noci. A mezzanotte ognuno sceglieva dal paniere una noce. Chi sceglieva quella contenente il terriccio, si aspettava la povertà, la noce con la moneta significava abbondanza e la noce con il pane significava soddisfazione.

Lodičky z ořechových skořápek

Velmi rozšířený zvyk byl pouštění lodiček. Do ořechové skořápky se voskem přilepila malá svíčka a zapálila se. Každý vložil svoji lodičku do lavoru a sledovalo se, jak plavou. Když se lodičky shlukovaly k sobě, znamenalo to rodinné soužití bez problémů. Vztah členů rodiny určovala vzdálenost jednotlivých lodiček od sebe. Pokud se nějaká lodička odtrhla z kruhu, její majitel odejde z domova. Jedna lodička uprostřed znamenala, že dotyčný potřebuje pomoc a ochranu. Když se lodička nevzdálila od kraje, majitele nečekaly žádné změny. Potopená lodička znamená marnou snahu. Pokud jedna lodička potopila druhou, její majitel se neohlíží na druhé a jde tvrdě za svým cílem. U partnerů to znamenalo brzký rozchod, u sourozenců žárlivost na druhého. Dvě lodičky plující spolu jsou symbolem spolupráce, přátelství a lásky. Pokud vedle sebe plavou dlouho, znamená to dlouhý a pevný svazek. Čí lodička pluje první, ten je ve vztahu dominantnější. Když se jedna lodička přiblíží k druhé a té zhasne svíčka, znamená to, že svým chováním dotyčný způsobí ztrátu lásky druhé osobě nebo také odmítnutí prosby. Lodička, která se točí na místě nebo v malém v kruhu značí nerozhodnost majitele. Pokud lodička dopluje sama ke druhému břehu, získá to, po čem touží bez cizí pomoci. Ta loďka, která se přimyká každou chvíli k jiné lodičce je znamením, že majitel bude přelétavý a bude hledat sám sebe. Když v loďce zhasne svíčka, poté co byla položena otázka, znamená to neupřímnost. Zhaslá svíčka lodičky v přístavu znamená nedůležitost otázky. Lodička, která dopluje k protějšímu břehu se zhasnutou svíčkou znamená dosažení cíle za příliš vysokou cenu. Lodičky se měly po věštění vždy spálit, aby se umocnila kladná věštba a oslabila ta negativní.

Le barchette dai gusci delle noci

Un'usanza molto diffusa era far navigare le barchette. Nel guscio della noce si fissava una piccola candela che si accendeva. Ognuno metteva la propria barchetta nella bacinella e guardava dove andava. Se le barche si raggruppavano insieme, significava che la vita familiare sarebbe stata senza problemi. Il rapporto dei familiari era determinato dalla distanza di ogni barca dall'altra. Se una barca si staccava dal cerchio, significava che il suo proprietario avrebbe lasciato la casa. La barchetta che raggiungeva il centro significava che costui aveva bisogno di aiuto e protezione. Se la barchetta non si distanziava dal bordo della bacinella, il suo proprietario non si doveva aspettare alcun cambiamento. La barca affondata significava uno sforzo inutile. Se una barca affondava l'altra, significava che il proprietario ignorava gli altri andando diretto verso il proprio obiettivo. Se succedeva alle barchette di due partner, questo significava una rottura precoce, se i proprietari erano fratelli significava la gelosia. Due barche che navigavano insieme, erano simbolo di cooperazione, amicizia ed amore. Se nuotavano accanto a sé per lungo tempo, indicava un rapporto lungo e solido. La barchetta che nuotava in avanti indicava che il suo proprietario era il più dominante nel rapporto. Se una barca si

avvicinava ad un'altra e la candela della seconda si spegneva, significava che il comportamento del proprietario in questione avrebbe provocato la perdita dell'amore nell'altra persona oppure significava anche il rifiuto di un'avance. La barca che ruotava sul posto o in un piccolo cerchio indicava un proprietario indeciso. Se l'imbarcazione arrivava da sola sull'altra sponda, significava che il suo proprietario otteneva ciò che desiderava senza assistenza. La barca che si avvicinava ad altre barche era un segno che il proprietario era volatile e cercava se stesso. Se la candela si spegneva dopo che era stata formulata una domanda, significava insincerità. La candela che si spegneva nel porto significava che la domanda non era rilevante. La barca che raggiungeva la riva opposta con una candela spenta rappresentava il raggiungimento degli obiettivi ad un prezzo troppo alto. Le barchette dovevano essere bruciate dopo la divinazione per accrescere la profezia positiva e indebolire quella negativa.

Věštby pro těhotné

Těhotná žena se z ořechových lodiček může dozvědět, zda čeká holčičku nebo chlapečka. Vypustí jednu velkou a jednu menší skořápku. Menší skořápka napravo od větší prorokuje chlapečka, po levé straně holčičku. Když se k malé lodičce přidruží další, je to počet sourozenců, které bude mít. Oddělení malé a velké lodičky značí nezávislé dítě. Zhasnutí jedné ze svíček věští komplikovaný vztah rodiče a dítěte. Potopená lodička znamená chudobu v souvislosti s narozením dítěte. Pokud obě lodičky doplují spolu ke břehu, budou mít matka a dítě krásný vztah nebo to bude snadný porod.

Oracoli per le donne incinte

Una donna incinta poteva venire a sapere il sesso del nascituro. Mandava sull'acqua due gusci/barche: una più piccola, che rappresentava il bambino, e una più grande. Se la piccola si accostava sul lato destro, il nascituro era un maschio, se a sinistra una femmina. Se alla piccola barca se ne associavano altre, questo era il numero di fratelli che il piccolo avrebbe avuto. Una separazione delle piccole imbarcazioni dalla grande denotava un bambino indipendente. Se si verificava che la luce delle candele si spegneva, significava un rapporto complicato di genitore e bambino. Una barca affondata significava la povertà legata al parto. Se entrambe le barchette giungevano insieme alla sponda, la madre e il figlio avrebbero avuto un meraviglioso rapporto o sarebbe stato un parto facile.

fonte: internet *et*

Le Case Praghesi – seconda parte

Con la gentile autorizzazione dell'autrice Jana Zemanová, Vi vogliamo raccontare la storia delle vecchie case praghesi, che sono caratteristiche perché hanno uno stemma sopra la porta d'ingresso. Abbiamo pubblicato la prima parte sul notiziario della scorsa estate.

CASA AL LUCCIO BLU

all'angolo tra via Karlová e via Liliová, n.180, Praha 1 - Staré Město

Rispetto alle altre case di queste parti, si tratta di un edificio abbastanza nuovo anche se ha quasi 100 anni. La bellissima insegna l'ha ereditata dal palazzo precedente. Secondo quello che si dice, nel XV secolo qui si trovava una nota osteria dove ogni tanto

veniva anche il re ceco Venceslao IV, figlio di Carlo IV. E' verosimile, perché anche le cronache praghesi accennano al fatto che il suddetto re amava travestirsi da barbone per poter girare per le strade di Praga in incognito e bere della gustosa birra. Certo che i cronisti non potevano criticare il re. Così fornirono anche la spiegazione del perché di questa messinscena. Primo: il re ascoltava *vox populi*. Secondo: il re personalmente controllava sia la qualità che la quantità della birra nel boccale. L'oste che imbrogliava aggiungendo acqua o spillando meno della norma finiva in un cesto di vimini immerso nelle acque della Moldava...

Il nome della casa deriva da uno dei proprietari, Jakub Štika (luccio), morto nel 1688. Più tardi il pesce si è colorato di blu e dal nome originale U ŠTIKY (sarebbe dal sig. Luccio) si è passati al nome U MODRÉ ŠTIKY (al luccio blu). Nel 1903 la vecchia casa, nonostante tante proteste, è stata demolita e al suo posto è stata costruita la casa odierna. Nella storia di Praga del XX secolo si è iscritta come il primo cinema della capitale boema. Il suo proprietario, il cui nome d'arte era Viktor Ponrepo, aveva fatto carriera come animatore e illusionista. Quando aveva visto a Praga il famoso Kinetoscopio di Thomas Edison, ne era rimasto colpito a tal punto che a tutti i costi voleva aprire un proprio cinema. Grazie ai mezzi finanziari di sua moglie, una ricca vedova più anziana di lui, ci è riuscito nel 1907 nella Casa al luccio blu. Doveva esserci un'atmosfera particolare agli inizi, visto che il signor Ponrepo faceva tutto da solo, vendeva i biglietti, proiettava le immagini mute e le commentava anche a voce. Gli spettatori si portavano merendine proprie, i sedili scricchiolavano e suonava la musica dal grammofono... Più tardi Ponrepo aveva assunto un attore praghese per descrivere la trama dei film e anche una signora alla cassa. Il cinema di Viktor Ponrepo è diventato a Praga molto popolare e nel 1911 è stato anche visitato da un ospite illustre, Thomas Alva Edison, durante il suo soggiorno praghese di quattro giorni.

Il cinema nella Casa al luccio blu era talmente amato che è sopravvissuto alla prima guerra mondiale e negli anni Trenta vi si proiettavano ancora i film muti. L'ultimo spettacolo si è svolto nel 1946, ma la mia generazione ancora ricorda un cinema esistente a Praga fino agli anni Novanta dal nome PONREPO.

CASA AL POZZO D'ORO

via Karlová, 175, Praha 1 - Staré Město

Sicuramente una delle case più belle della Praga storica, originariamente rinascimentale, più tardi modificata in stile barocco. Più bella la casa, più macabra la leggenda che la riguarda. Qui abbiamo a che fare con marito e moglie, entrambi senza testa. La leggenda racconta che una volta, nella casa che serviva da osteria con camere si sistemò una coppia venuta dalla Spagna. Non sempre i soldi portano fortuna, tantomeno quando ci sono in giro persone malvagie. E' proprio questo caso. I coniugi erano molto ricchi e il luccichio delle monete d'oro accecò il padrone della casa. Per impossessarsene, uccise i suoi ospiti ingenui, tagliò loro le teste e le buttò nella Moldava. Poi seppellì i corpi nella cantina. I soldi macchiati di sangue non portarono felicità all'omicida. Poco tempo dopo nella sua casa scoppiò un incendio che bruciò anche l'armadietto che serviva da cassaforte. L'oste morì colpito da un cavallo mentre cercava di scappare dalla casa in fiamme. Per molto tempo sulle rovine a mezzanotte apparivano due corpi senza teste, così nessuno voleva abitarci. Solo nel XIX secolo un uomo coraggioso fece ristrutturare quello che poteva e vi aprì una pasticceria. Lavorava sodo tutto il giorno per guadagnare

abbastanza e così di notte cadeva in un sonno pesante e non si interessava degli spiriti. Poi una notte ebbe un sogno nel quale apparvero davanti a lui due corpi senza teste chiedendo aiuto. L'uomo da bravo cristiano gli promise che avrebbe fatto celebrare una messa per la loro salvezza. Il giorno dopo andò in chiesa e mantenne la sua promessa. Da quel giorno gli spiriti sparirono per sempre e il pasticciere diventò il migliore di Praga, con tutte conseguenze positive. In breve diventò ricco e visse felice.

Torniamo però al palazzo. La bellissima facciata dell'inizio del XVIII secolo deve la sua ricca decorazione di stucco all'epidemia di peste del 1714... finita bene per i proprietari, i coniugi Wersser. Come ringraziamento per essere sopravvissuti a questa malattia orrenda, fecero decorare la loro casa con le statue dei santi protettori contro la peste. La parte più alta della facciata potrebbe interessare i palermitani, visto che la figura giacente circondata dalle rose è Santa Rosalia, la loro patrona. I due Santi accanto alle finestre del terzo piano sono i gesuiti Sant'Ignazio di Loyola e San Francesco Saverio. Nella decorazione al secondo piano si rimane in Boemia, con le figure dei due Santi boemi - San Venceslao e San Giovanni Nepomuceno. Scendendo al primo piano, torniamo al tema della peste con i Santi Rocco e Sebastiano.

Ogni Santo viene raffigurato con il suo simbolo, basta conoscerli e sappiamo subito di che Santo si tratta. San Rocco aiutava i malati della peste fino a quando non si ammalò anche lui. Lasciò la città e si ritirò in un bosco, dove aspettare la morte pregando. Qui però incontrò un cane che gli portava del cibo, beveva l'acqua da un ruscello e in pochi giorni miracolosamente la malattia sparì. Da quel momento il fedele animale sta sempre ai piedi del suo padrone.

CASA U VEJVODŮ

via Jilská, Praha 1 - Staré Město

Questa casa può vantare di una delle più belle facciate tardo-rinascimentali a Praga. Se oggi qui si trova una famosa birreria è giusto, dato che la preparazione della birra risale al 1430. Lo stemma sopra il portale però è più giovane, della metà del XVII secolo. Apparteneva a uno dei proprietari, Mikuláš František Turek (Turco) che lo ricevette dall'imperatore Ferdinando III d'Asburgo nel 1649 come ringraziamento per l'aiuto nella difesa di Praga contro (...no, non i Turchi, quelli hanno minacciato Vienna, mai Praga...) gli Svedesi.

CASA dei GRANOVSKÝ

Ungelt - cortile di Týn, dietro la chiesa omonima, n.639, Praha 1 - Staré Město

Prima bisogna spiegare il significato dei nomi perché chi vuole visitare questo posto potrebbe avere difficoltà a trovarlo. Sulla piantina cosa si deve cercare, TÝN o UNGELT? La risposta è: tutti e due vanno bene. Il cortile di Týn ha preso il suo nome dalla vecchia

parola ceca "otýnění". Sottolineo parola vecchia perché tranne le guide di Praga, gli storici e la gente colta, quasi nessuno sa cosa vuol dire. Oggi si usa il termine "opevnění", cioè fortificazione. L'intero cortile era fortificato e spettava alla competenza del conte, più tardi del re. Erano loro che riscuotevano il dazio. Se si aggiungevano i pagamenti del magazzino, del soggiorno, della sicurezza e altri, veniva fuori una bella cifra. Per quasi mille anni qui, nel cuore della Città Vecchia, il cortile brulicava di mercanti arrivati da tutta l'Europa. Qui venivano con le loro carovane, depositavano la merce, firmavano contratti. Già nel 965 venne a Praga Ibráhím ibn Jákub, mercante d'origine arabo-ebrea che descrisse la città come il posto dove si incontravano i mercanti dell'Est con quelli dell'Ovest, le case erano costruite di pietra e calce e i prezzi erano molto bassi... Magari fosse così anche oggi!

E perché Ungelt? Questo nome deriva dal tedesco, geld vuol dire soldi... Come vedete, i soldi sono sempre... al primo posto.

Ma esiste addirittura un terzo nome: la Corte allegra. Secondo quello che si dice, furono gli stessi abitanti di Praga a inventare questo nome. Ogni sera, dopo una faticosa giornata di business, i mercanti si rilassavano seduti attorno a lunghi tavoli tutti insieme per bere qualche boccale di gustosa birra ceca. Ma questa bibita nazionale può ingannare, all'inizio non sembra molto forte, ma dopo un po' la testa comincia a girare e ci si ubriaca in breve tempo. Alcuni si mettono a cantare e raccontare barzellette, altri fanno a pugni. Siccome era gente venuta da diversi paesi anche lontani, le usanze e i costumi erano diversi e quindi il pretesto della rissa si trovava facilmente. Per evitare situazioni simili, prima di entrare nel cortile tutti dovevano consegnare le armi al guardiano, che funzionava da metal detector medievale.

Rimane da spiegare da dove proviene il nome del palazzo, Granovský. Nel 1536 era al servizio del re l'impiegato reale Jakub Granovský. Proprio lui ricevette dal re Ferdinando I d'Asburgo "la vecchia casa doganale". Siccome Jakub serviva fedelmente il suo re, quello gli regalò insieme con il palazzo anche la concessione di affittare stanze e gestire l'osteria. Il figlio di Jakub fece ricostruire il palazzo in stile rinascimentale, compresa la loggia con ricche decorazioni tipo sgraffito. Gli autori di quest'opera eccezionale furono due maestri italiani, Francesco Terzio e Domenico Pozzo, che presero l'ispirazione dalla Bibbia e dalla mitologia antica. Se avete tempo, potete provare a distinguere sulla facciata (cominciando dalla sinistra) *Il peccato originale, Adamo ed Eva, Caino uccide Abele, Lot con le figlie, Abramo sacrifica Isacco, Giuseppe e Putifarre, Sansone e Dalila, Susanna nelle terme, Giuditta e Cleopatra*. Più in alto, trovate *Il Giudizio di Paride*. Nel 1977 sono cominciati i lavori di recupero che si sono protratti per più di venti anni, ma il risultato ne è valsa la pena.

Nel cortile di Týn si sta molto bene, specialmente la sera in estate, quando fa caldo e si può rimanere fuori, basta scegliere uno dei ristoranti all'aperto. Non ha importanza se prendete la birra, un boccale di vino di Moravia o un aperitivo. Le torri illuminate della chiesa di Týn saranno bellissime ugualmente.

CASA ALLA MADONNA NERA
all'angolo tra via Celetná n.569 e piazza Ovocný trh, Praha 1 - Staré Město

Al posto della casa attuale si trovava un palazzo settecentesco. La decisione del Comune di Praga di demolirlo nel 1911 ha fatto grande scalpore. Hanno protestato non solo i membri del Club per Praga Vecchia e i circoli artistici, ma anche gli abitanti di Praga. Tutto invano, la casa è stata demolita. Praga ha perso una delle sue numerose case settecentesche, ma quando negli anni 1911-1912 l'ha sostituita una nuova costruzione per un ricco imprenditore, il nuovo capitolo dell'architettura ceca è cominciato. Questo capitolo si chiama cubismo ceco e l'architetto Josef Gočár ne è stato uno dei protagonisti. Il cubismo è l'unico stile architettonico regalato al mondo dai cechi. Mentre negli altri Paesi, soprattutto in Francia, il cubismo si manifestava in pittura, nei quadri di Pablo Picasso e Braque, gli artisti cechi l'hanno adottato in architettura. Uno dei migliori esempi è la Casa alla Madonna Nera. Non succede spesso che le costruzioni moderne si compongano bene con i palazzi di duecento anni più vecchi. Gočár in via Celetná ci è riuscito. Nonostante la modernità del suo lavoro, l'architetto si rendeva conto del fatto che le facciate delle case attorno erano prevalentemente in stile barocco. Ha percepito il genius loci di una delle vie più antiche della Città Vecchia ed è riuscito a costruire la prima casa cubista a Praga in modo che sia critici dell'arte che i praghesi la accogliessero molto positivamente. La Casa alla Madonna Nera quindi ha aperto la strada anche alle altre costruzioni in questo stile sobrio e geometrico.

Qualche anno fa, dopo lunghi lavori di ricostruzione, è stato aperto di nuovo il famoso Grand Café Orient. Perché famoso? Al mondo ci sono diversi café nello stile Art Deco, Art Nouveau, minimalista ecc. Ma solo a Praga esiste il café cubista, l'unico al mondo. Grazie a cinque foto d'epoca, sono tornati al loro posto i lampadari enormi di ottone e il bancone colorato in nero, gli attaccapanni in forma di scala... Vale sicuramente la pena di fermarsi qui. Prima di entrare si nota all'angolo la statua della Madonna che ha dato il nome alla casa. Quella ovviamente non è cubista, anche perché decorava già il palazzo precedente settecentesco. Questo felice collocamento ha aiutato a inserire la casa nell'ambiente della Praga storica.

Permettetemi un piccolo suggerimento per quanto riguarda il menù. Se avete fame ordinate quello che volete, il prosciutto di Praga, un panino, un'insalata. Vivamente consigliati sono anche i dolci che "mantengono la forma". Dite la verità, in quale altro luogo potreste assaggiare "věnečky" (dolci rotondi con la crema) rettangolari? Ciò che non è consigliato a chi non può fare a meno dell'espresso vero, cioè a tutti gli italiani, è appunto... l'espresso.

Jana Zemanová *an*

Macrocosmo ceco in una microcittà

Trecento anni di storia della Repubblica Ceca in pochi passi. E' quanto ci offre la visita a Rabštejn nad Střelou, un paesino di 27 anime poco a nord di Plzeň, nel cuore della splendida riserva naturale che protegge le sinuose anse del fiume Střela. Paesino solo figurativamente parlando, poiché Rabštejn, in virtù di antichi privilegi reali, si fregia

dell'appellativo di "město" o città, la più piccola non solo della Repubblica, ma dell'intera Europa. Come in innumerevoli altri casi, anche qui le principali opere d'arte sono opera di mano italiana: la chiesa barocca della Madonna Addolorata progettata dal comasco A. Lurago svetta sul promontorio circondato da ripidi pendii e fa da contraltare alle rovine delle fortificazioni gotiche ed al palazzo barocco opera di T. Pinchetti, entrambi tra gli artefici della splendida chiesa praghese di San Nicola a Malostranské náměstí.

Un ponte in pietra barocco del 1584, vero prodigio di tecnologia, supera il vivace fiume Střela (che deve il suo nome al tedesco der Schnella, "il veloce") e permette l'accesso al borgo costituito da splendide case storiche nel tipico stile rurale in legno e pietra. Sulla facciata di un'antica locanda campeggia ancora l'insegna tedesca "Leidfelderhof" o "Locanda delle pene" e ci rammenta di come tutta questa regione, pur appartenendo alla corona Boema e poi agli Asburgo, fosse abitata fin dal dodicesimo secolo da una folta minoranza di origine tedesca, come buona parte della fascia di territori che segnavano l'antico confine. Confine storicamente caldo, che divenne rovente con l'avvento al potere del Nazismo, tanto da indurre il governo cecoslovacco a realizzare una delle opere pubbliche più ambiziose e tecnologicamente complesse dell'epoca: la costruzione di una linea fortificata composta da oltre 10.000 bunker per artiglieria e fanteria a protezione di tutto il confine nord-occidentale. Una realizzazione impressionante al pari della ben più celebre Linea Maginot in Francia, che risultò però inutile, poiché l'intera fascia frontaliera della "Sudetenland" venne consegnata alla Germania a seguito degli accordi di Monaco del 1938, divenendo parte integrante del Reich, mentre il resto della Nazione l'anno successivo sarebbe stato smembrato, con la creazione del Protettorato di Boemia e Moravia. Passeggiando lungo le piacevoli anse dello Střela, troviamo una serie di questi bunker in cemento armato o "pillbox" completamente intatti, a muta testimonianza di uno dei periodi più dolorosi della recente storia ceca. L'epilogo di questa tormentata vicenda frontaliera ebbe luogo nel 1945, quando l'intera popolazione di etnia tedesca, sia i nuovi venuti che gli abitanti che vi risiedevano da secoli, venne espulsa da tutti i Sudeti ed in parte rimpiazzata da coloni cechi. Le interpretazioni sono contrastanti: un caso lampante di pulizia etnica ante litteram che causò la decadenza economica di una regione storicamente florida, una inevitabile nemesi storica innescata dall'invasione nazista, una dura ma inevitabile soluzione a una situazione ambigua che avrebbe probabilmente generato future tensioni.

Il percorso lungo il fiume accompagna il visitatore alla scoperta di pregevoli esempi di architettura rurale settecentesca, in particolare i mulini ad acqua, ai quali si accede attraverso alberi di mele piantati nei secoli per ristorare l'affaticato passante.

Risalendo dal fiume verso il centro della "città", si incontra un piccolo e raccolto cimitero ebraico, costituito da poche lapidi consunte ed illeggibili, che affiorano appena dagli strati di tombe e zolle sovrapposti per secoli. Memoria di una comunità un tempo florida, tanto che la Sinanoga Grande della vicina Plzeň risulta essere la seconda più grande in Europa e la terza al mondo.

Per rinfrancarsi dalla lunga e splendida camminata nei fitti boschi ed attraverso i secoli, la tappa obbligata è la locanda di Hubert, ove attorno ad un tavolaccio di legno si

ritrova uno spaccato dell'intera società locale: la giovane figlia dei proprietari, dottoressa innamorata dell'Italia che sogna un Master a Bologna; gli adolescenti dall'aria ottenebrata che rollano senza timidezza quanto coltivato nelle vicinanze; i locali cacciatori ed i tramp in tuta mimetica, reduci da un lungo weekend di bevute e grigliate sotto totem indiani; ed un anziano con cappello di feltro, placida aria contadina e guance arrossate dalla Slivovice, al centro delle vivaci discussioni degli altri commensali. La dottoressa me lo indica con aria contrita e sorniona, dicendomi: "Se vuoi vedere un vero comunista ceco, eccolo lì. Dice che stavamo meglio, quando i Praghesi dicono che stavamo peggio...".

Non per nulla, il regista Tomáš Vorel, noto per i suoi film surreali e provocatori, ama particolarmente queste località e spesso vive per lunghi periodi in isolamento in queste foreste millenarie.

Daniele Toniolo – La voce della Repubblica Ceca *an*

AKTUALITY / ATTUALITÀ

Zamyšlení nad (a možná nejen současnou) italskou politickou situací

Při zamyšlení nad současnou italskou (a možná nejen současnou) politickou situací nevyhnutelně přijde na mysl slavná a dnes už trochu otřepaná věta spisovatele a scénáristy Ennia Flaiana o tom, že „situace v Itálii je sice vážná, leč nikoliv seriózní". „Zpravodaj" není deník ani měsíčník a tak se do publikace ledacos může stát co by současnou situaci rozuzlilo. Takový pravý zázrak, jaké se jen v Itálii občas přihodí.

Jistý advokát Bozzi se svého času obrátil na Ústavní soud, protože dle jeho názoru volební zákon protlačený Berlusconiho parlamentní většinou v roce 2005 (samotným autorem, senátorem Calderolim z Ligy severu, nazvaným „porcheria", tedy „svinstvo") je protiústavní. Advokát Bozzi zaútočil na jeho dva pilíře: kandidátní listiny jsou zablokované, tj. jsou vypracovány vedením strany (anebo všemocným šéfem, jako v případě Berlusconiho). Záleží tedy na tom, zda kandidát má dobré kontakty ve vedení strany, aby se dostal na přední místa na kandidátní listině a měl šanci být zvolen. Volič naopak nemůže „kroužkovat", musí tedy vyjádřit podporu straně, bez ohledu na to, koho mu na listině naservírovala. Různí kritikové celkem oprávněně říkají, že to není sněmovna zvolených, ale jmenovaných. Ale to není všechno. Zákon, jehož jméno polatinštili na mediálně snesitelnější „porcellum" též stanoví, že ve volbách do poslanecké sněmovny strana či koalice, která má nejvyšší počet hlasů, dostane automaticky bonus, který jí zajistí 55% křesel. A tak se například stalo, že Demokratická strana, která při únorových volbách nezískala ani 30% hlasů, má ve sněmovně absolutní většinu. Při volbách v roce 2008 to nahrálo naopak Berlusconimu. A protože toho bylo málo, do senátu se volí podle úplně jiného klíče, což vede k jinému složení této komory a tak se celý legislativní proces velmi zpomalí.

Ale zpět k Ústavnímu soudu. Ten 4. prosince 2013 rozhodl, že „porcellum" je protiústavní právě v oněch dvou bodech, které napadl advokát Bozzi. Věc šla k ústavnímu soudu proto, že advokátovi, tak jako mnoha Italům, už došla trpělivost. Všechny politické strany, bez jakékoliv výjimky, už několik let prohlašují, že volební zákon je nedemokratický a je třeba ho změnit. Prezident republiky Giorgio Napolitano během posledních měsíců na to parlament upozornil nesčetněkrát, ale nestalo se nic. Takže i tentokrát si slabost politiky vynutila zákrok soudců, i když o to patrně vůbec nestáli.

Ale jak napsal Flaiano, tato vážná i situace obsahuje i nechtěně komické stránky. Zákon je protiústavní, tedy současní poslanci byli zvoleni protiústavně, a ti rovněž protiústavně vyslovili důvěru vládě. Ta je také tudíž protiústavní. A tento protiústavně zvolený parlament zvolil v zimě Giorgia Napolitana podruhé prezidentem republiky. Takže někdo by mohl pochybovat i o legitimnosti jeho funkce. Ostatně, i parlamenty zvolené v letech 2006 a 2008 byly zvoleny stejným způsobem, a tedy, když se to tak vezme, ani Romano Prodi, ani Silvio Berlusconi či Mario Monti nebyli legitimně zvoleni.

Kruh se uzavírá: Ústavní soud je zčásti jmenován nezávislou Nejvyšší justiční radou, ale část jeho členů jmenuje jak parlament, tak prezident republiky. Takže, jak ironicky poznamenal spisovatel a novinář Massimo Gramellini v turinském deníku „La Stampa", nelegitimní je i Ústavní soud, tak jako sendviče a aperitivy, které si poslanci dávají ve sněmovně.

Nad tím by se teoreticky dalo mávnout rukou, protože, jak říkají naši slovenští bratři, „politika je panské huncútstvo", kdyby Itálie neprožívala nejhorší hospodářskou a sociální krizi od roku 1945. Automobiloví přepravci ohlásili na 9. prosince stávku, při které chtějí zablokovat hraniční přechody i dálnice. V zemi, kde 80% zboží cestuje po silnicích by to mohlo znamenat další přiostření krize a výbuch sociální nespokojenosti, která se prozatím projevila mnohem klidněji než svého času v Řecku nebo Španělsku.
Italští politikové si najdou trochu času k řešení skutečných každodenních problémů lidí, nebo budou nadále debatovat o politické budoucnosti jednoho z bývalých premiérů a o reformách, které už 25 let nejsou schopni či ochotni realizovat?

Josef Kašpar

Ve Vatikánu svítí česko-bavorský vánoční strom

Vánoční strom pro hlavní vatikánské náměstí je letos z České republiky. Asi 60 let starý a 25 metrů vysoký smrk pochází z Domažlicka. Strom je darem města Domažlice, přepravu do Říma zajišťuje spolek Trenckfestspiele z nedalekého bavorského Waldmünchenu. Nebude to poprvé, co bude mít Vatikán strom z Česka, v roce 1999 ozdobil Svatopetrské náměstí smrk z Beskyd. Uvedl to server Deník.cz. Katolická zpravodajská agentura Kathpress původně informovala, že strom pro letošní Vánoce ve Vatikánu bude z Bavorska, ale vybraný smrk stál na české straně hranice.

O tradici: od roku 1982 dodržuje Vatikán tradici, že každý rok dodá vánoční strom k chrámu svatého Petra jiná země. Strom darovaný Českou republikou stál na Svatopetrském náměstí v roce 1999. Pocházel z Beskyd nedaleko obce Morávka na Frýdeckomístecku.

Lesníci jej porazili na začátku prosince nedaleko Folmavy na Domažlicku. "Strom poskytuje město Domažlice jako dar. Veškeré další náklady hradí město Waldmünchen a bavorská vláda," řekl serveru domažlický starosta Miroslav Mach. "Je to pro nás mimořádně prestižní událost," doplnil ředitel Domažlických městských lesů Jan Benda. Smrk byl z Waldmünchenu slavnostně vypraven do Říma, kam poputoval přes Rakousko. "Nejtěžší byl průjezd Mnichovem, alpskými tunely a Římem," uvedl Benda.

Waldmünchenští mají s přepravou do Vatikánu zkušenosti, vánoční strom do církevního státu vezli už v roce 1984. Na Svatopetrském náměstí strom instalovali 6. prosince.

zdroj: internet *an*

La Bank of England permise a Hitler di vendere l'oro depredato ai Cechi

La Bank of England (BoE) ebbe un ruolo cruciale in uno degli episodi più oscuri della recente storia economica: la vendita dell'oro sottratto dai nazisti dopo l'invasione della Cecoslovacchia nel 1938. Come si legge sul sito del Financial Times, che riprende documenti pubblicati dalla stessa banca centrale, la BoE permise ad Adolf Hitler, quando già era considerato dal governo britannico come minaccia alla pace in Europa, di vendere le riserve auree dei Cechi. Si parla degli anni cruciali fra il 1938 e il 1939, periodo in cui fino all'ultimo, soprattutto per volontà di Londra e del governo Chamberlain, si cercò inutilmente la via dell'*appeasement* (del dialogo, anche a costo di cedimenti) col dittatore nazista, per evitare un nuovo conflitto mondiale.

Mentre quindi si concedevano uno dopo l'altro nuovi territori alle truppe tedesche, dal punto di vista bancario si cercava in tutti modi di agevolare Berlino, che aveva ovvi problemi nel muovere i capitali dei Paesi occupati. Tanto più se, come nel caso della Cecoslovacchia, Londra li aveva congelati dopo l'occupazione. Nel marzo 1939 gli inglesi agirono da tramite della Reichsbank nel trasferimento di oro valutato a quel tempo 5,6 milioni di sterline, su un conto della banca centrale tedesca.

La maggior parte di questo "tesoro", circa 2000 lingotti, venne depositato in Belgio, Olanda e a Londra. Sino ad ora la responsabilità di questa e altre operazioni veniva fatta ricadere sulla Banca dei regolamenti internazionali, la più antica istituzione finanziaria internazionale. Ma questa era strettamente collegata con la Bank of England: Otto Niemeyer, britannico di chiare origini tedesche, era nel Consiglio direttivo e allo stesso presiedeva la banca internazionale. Sarebbe stato lui uno degli artefici nella vendita dell'oro nazista, nel periodo fino al giugno 1939. A pochi mesi quindi dallo scoppio della Seconda guerra mondiale, iniziata il primo settembre dello stesso anno.

Uno dei fatti più inquietanti della vicenda è che la BoE avrebbe agito in certi casi senza chiedere l'autorizzazione del parlamento di Londra. Altre importanti transazioni riguardarono, nel giugno 1939, una vendita di oro per 440 mila sterline, e spedizioni sempre di lingotti per 420 mila sterline a New York. La "scusa" che la banca centrale inglese ha continuato a ribadire è che non poteva agire altrimenti perché così sarebbero stati violati i trattati di pace. Alcuni storici in realtà dicono che fino alla guerra certi legami fra Londra e Berlino erano pericolosamente stretti.

fonte: Il Fatto Quotidiano *an*

LITERÁRNÍ KOUTEK / L'ANGOLO LETTERARIO

Petra Soukupová (scrittrice emergente ceca) - *Sparire*

Traduzione di Raffaella Belletti

Premio Magnesia Litera
Miglior libro dell'anno nella Repubblica Ceca 2010

Tre storie in cui tutto scompare, un trittico di grande dimensione sul tema dei rapporti della famiglia, esplorandone i punti di forza e di debolezza.

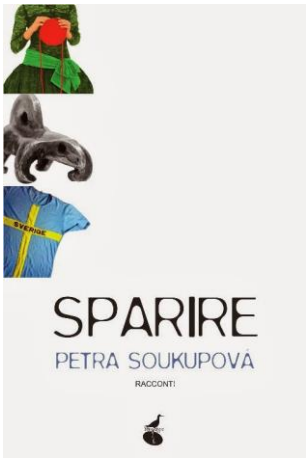

Sparire contiene tre lunghi racconti che si occupano di relazioni familiari, narrate dal punto di vista dei figli, bambini in età scolare, dando al romanzo una notevole vena intima e autentica. La voce dei bambini riesce a far arrivare al lettore la complessità della situazione familiare con estrema schiettezza, conferendogli un pathos inatteso. La prima storia esplora il rapporto tra due fratelli, raccontando anche la storia di sogni irrealizzati e le ambizioni dei genitori sui figli. I ragazzi vivono una vita ordinaria fino a quando Jacob, per un incidente, perde una gamba. La famiglia perde la sua coesione: la madre si prende cura quasi solo di Jacob e il fratello maggiore Martin è in disaccordo con il padre. A un certo punto, Martin scompare. Nella seconda storia incontriamo un'altra coppia di fratelli, non di rado litigiosi tra loro. La rivalità è aumentata dal fatto che ognuno ha un padre diverso. Nella terza storia, il narratore è una donna adulta, che dopo la morte del padre viene a sapere la verità su sua sorella e sua madre, ed è quindi di fronte alla necessità di ripercorrere il passato perché possa guardare al presente. In tutte le storie, gli eroi stanno cercando di far fronte a un trauma familiare che li allontana dai loro cari e li costringe a cercare la propria identità e un posto all'interno della famiglia. Ma non ci sono drammatici colpi di scena che trasformano la vita degli eroi dentro e fuori: i veri drammi esistenziali si giocano all'interno dei personaggi stessi.

"Soukupová è un eccellente narratore, e offre ai lettori opinioni indipendenti di tutti i protagonisti. Il linguaggio che usa è davvero austero e impersonale, ma lascia l'impressione di intimità". Kultura 21

Petra Soukupová, nata nel 1982, è una scrittrice e drammaturga ceca, vincitrice dei premi letterari Magnesia Litera 2010, Libro dell'anno nella categoria per la prosa con *Sparire* e del Premio Orten 2008 per giovani scrittori per il libro *Il Mare*. Ha studiato sceneggiatura e drammaturgia presso la Facoltà di Cinema e Televisione della Academy of Performing Arts.

Ufficio stampa Atmosphere libri *an*

Milan Kundera - *La festa dell'insignificanza*

Traduzione di Massimo Rizzante

Gettare una luce sui problemi più seri e al tempo stesso non pronunciare una sola frase seria, subire il fascino della realtà del mondo contemporaneo e al tempo stesso

evitare ogni realismo – ecco *La festa dell'insignificanza*. Chi conosce i libri di Kundera sa che il desiderio di incorporare in un romanzo una goccia di "non serietà" non è cosa nuova per lui. Nell'*Immortalità* Goethe e Hemingway se ne vanno a spasso per diversi capitoli, chiacchierano, si divertono. Nella *Lentezza*, Vera, la moglie dell'autore, lo mette in guardia: "Mi hai detto tante volte che un giorno avresti scritto un romanzo in cui non ci sarebbe stata una sola parola seria ... Ti avverto però: sta' attento". Ora, anziché fare attenzione, Kundera ha finalmente realizzato il suo vecchio sogno estetico – e *La festa dell'insignificanza* può essere considerato una sintesi di tutta la sua opera. Una strana sintesi. Uno strano epilogo. Uno strano riso, ispirato dalla nostra epoca che è comica perché ha perduto ogni senso dell'umorismo. Che dire ancora? Nulla. Leggete!

Forum Editrice Universitaria Udinese - *Lezioni e letture*

La collana propone conferenze, letture commentate e lezioni inedite destinate principalmente a un pubblico universitario. In alcuni fascicoli alla traduzione italiana si accompagna il testo della lezione o delle letture in lingua originale, allo scopo di offrire anche uno strumento per conoscere la terminologia specialistica in lingue diverse.

I volumi pubblicati in questa collana sono selezionati in base a *peer review*.

Direttore: Annalisa Cosentino (Università di Udine).
Comitato scientifico: Annalisa Cosentino (Università di Udine), Jan Wiendl (Univerzita Karlova, Praha) e Petr Málek (Universität Hamburg).

Le novità

Luboš Merhaut - *Gli scritti sull'arte di Josef Čapek*

Con il saggio *Terribile il volto della morta...* a cura di Annalisa Cosentino
Traduzione di Gaia Seminara

Il volume offre una brillante analisi dei libri sull'arte di Josef Čapek (1887-1945), pittore, letterato, scrittore, personalità artistica interessantissima nella cultura ceca della prima metà del Novecento. E' arricchito inoltre di un saggio dello stesso Čapek, *Terribile il volto della morta...*, inedito in italiano, e di una selezione di immagini che corredano il saggio critico.

Jan Wiendl - *Sulla via per l'arte di Jan Čep*

Lettura e commento del racconto *Sulla via verso l'alba*
Traduzione di Paolo Baiocchi

Il racconto *Sulla via verso l'alba* di Jan Čep (1902-1974), prosatore e saggista cattolico ceco, è qui presentato, per la prima volta in traduzione italiana, attraverso la lettura critica che ne propone Jan Wiendl. L'analisi del racconto si offre come chiave interpretativa dell'intera opera narrativa di Čep. Alla traduzione italiana si accompagna il testo della lettura in lingua originale, fornendo così anche uno strumento per conoscere la

terminologia specialistica della lingua ceca. Il volume inaugura la nuova serie della collana "Lezioni e letture".

fonte: Praga tragica *an*

Un poeta ceco: Otokar Březina

Recentemente in una delle più importanti riviste di letteratura europee *Poesia* (editore Nicola Crocetti, Milano) nel numero di settembre, sono state pubblicate alcune poesie del poeta ceco Otokar Březina (1868-1929). Březina non solo è stato il maggior poeta simbolista ceco, è stato tra i maggiori poeti europei che segnarono la fine di un grande secolo di poesia, l'800, e prepararono l'avvento di quello successivo, il '900. Il suo indubbio talento colpì subito due tra i maggiori critici letterari, cito solo Arne Novák e F. X. Šalda, che lo elessero a grande poeta da non sfigurare affatto tra i grandi poeti d'ogni epoca, per la novità del suo stile che dette avvio alla poesia ceca moderna del '900 e fu riconosciuto per questo subito dai poeti suoi contemporanei e poi celebrato dai successivi V. Holan, F. Halas, J. Seifert e V. Nezval e altri di non minor importanza, come un Maestro a cui necessariamente riferirsi. Březina influenza l'opera scultorea, religiosa, di F. Bílek, dei pittori-grafici J. Váchal, J. Konůpek e tanti altri famosi. Venne pubblicato da Kurt Wolf, l'editore di F. Kafka, per ben tre volte, e attirò l'attenzione dei maggiori slavisti, russisti e boemisti italiani, da Ettore Lo Gatto a Luigi Salvini, Bruno Meriggi, Renato Poggioli. Si è appreso da qualche anno che non per due volte fu candidato al Premio Nobel, ma ben otto volte! Tra i suoi numerosi contemporanei che gli furono amici fedeli e ammiratori ne cito soltanto due: la teosofa Anna Pammrová con cui corrispose per decenni, e lo scrittore, sacerdote cattolico, Jakub Deml.

Březina possedeva una profondissima e alta cultura sia filosofica (dai filosofi greci ai contemporanei come Schopenhauer e Nietzsche) sia poetica (da Gilgamesh, Omero a Novalis, Hölderlin, Baudelaire) e di conseguenza un suo grande pensiero autonomo che si coniugava con le grandi correnti filosofiche e poetiche d'ogni tempo. Da qui la sua celebrazione per i grandi Padri della Chiesa, ovviamente per i Fratelli Boemi, per Jan Hus, per il pedagogo Comenio. Studioso profondo della Bibbia e dei Vangeli, come mi riferì il cardinale Tomáš Špidlík, non disdegnava la conoscenza dei grandi poemi dell'antichità. La sua vita fu solitaria, tutta dedita alla poesia, alla ricerca di uno stile unico che raggiunse con inarrivabile successo; gli bastarono poco più di dieci anni per realizzare la sua opera di poesia, ed ebbe il coraggio estremo di fermarsi per non divenire un ripetitivo pedante. Sapeva bene che il suo traguardo sarebbe stato la vittoriosa solitudine del canto. Egli scrisse quasi a conclusione del suo lavoro: "Di tutte le rivelazioni che l'arte ha fatto nel corso dei tempi, solo una piccolissima parte si conserva nell'opera d'arte e nel libro. La maggior parte di esse scompaiono con le anime che poterono o dovettero sognare le loro vittorie in silenzio".

Proponiamo agli associati e amici dell'Associazione Praga due poesie, in versione italiana, di Otokar Březina pubblicate sulla rivista POESIA.

Alberto Di Paola

Afe

Illusione nell'ardore, come l'allucinazione degli assetati!
La terra stramatura si spacca. Schizzano ovunque fiori di
fiamme invisibili, parassiti, tra i gigli e come edere scagliate
in alto, sventolanti alberi immobili
si artigliano succhiando. Lampi di piombo
si frangono nella luce; nell'ironico cozzare di coppe festeggiano
il loro banchetto i prìncipi della notte.

Ma le nostre speranze, nuvole che rendono al mare la
consolazione dell'umidore, cadono dietro le braci degli orizzonti.
Soltanto l'afa ammutolita della tua giustizia si diffonde come dai solchi del loro volo
sopra i campi le strade e i cantieri, dove brillano pietre bianche
come canali in fiamme, e dove gli eserciti avanzano furtivi come sonnambuli.
Il respiro ardente del lavoro esala sopra l'ardente respiro della terra, onda più ardente su onda,
sibilano i battiti delle arterie, schiocchi di fruste sulle tempie degli schiavi,
mortalmente seri gli sguardi. La crudeltà dei secoli si rigenera nel sangue:
nel fuoco, il pericoloso risveglio di una foresta muta, quando le ombre si allungano
nelle febbrili serre dei tropici. E su milioni di teste
avanzano fiumi di lava, spargendo polveri infuocate dalle profondità del sole
squassato dagli spasmi delle tempeste, distruggendo come cateratte.

I campi sono muti, le città cupe; nelle grotte stregate dell'officina
le canzoni si sono spente sulle labbra sigillate nella beffarda ebollizione dei fusi,
nel mellifluo bisbiglio delle cinghie, nei lamenti del fuoco e dei metalli,
nelle preghiere taciturne imploranti: Liberazione! Che la fiaccola dell'ira
si inchini dal cielo alla terra e che bruci il suo fiore, fragile, come una ragnatela!
Le spighe dell'orzo sibilano davanti gli sguardi dei mietitori esasperati,
moltitudini d'insetti posati sulle spighe roventi,
nelle percosse colleriche degli aghi, nel gorgoglio scrosciante
dell'odio. E sui corpi nudi e sulle labbra ammutolite dalla sete, aspettando,
ridono duramente le acque deviate dove, come cespugli scintillanti di falaschi,
lame sotto le superfici liquide, tremano i raggi riflessi per i vortici.

E le sere con i giardini in fiamme! L'ultima vegetazione che brucia
sulle rovine! Quando il sole, maturato nelle febbricitanti foglie autunnali dei tramonti,
come la frutta mistica di fatali conoscenze, stramazza sulla terra per il peso
e schiatta, frutto troppo dolce, e dalla corteccia purpurea un succo inebriante,
un fluido fragrante, avvampa attraverso stelle di semi, un vino spumeggiante di luce
spruzza su innumerevoli labbra! Afe di sangue e di desiderio!
I cuori sono coppe di ricordi paradisiaci! Fermentazioni della vita e della morte
si levarono dal fondo, e nei loro vapori smaniano i pensieri! Danze di circoli in fiamme!
I fiori si spezzano per le tempeste della voluttà! Incarnati mortali nel malore dei sogni !
Incendi di orgoglio! La pazzia creatrice negli sguardi dei prigionieri!
I dolorosi risvegli di migliaia di occhi da una folla muta impaziente,
che nello stupore di questo cosmo brama di spandersi nei secoli!
Le vie del tuo impero illuminate dalle stelle! La conquista della terra e del cielo! –

Ma nel fragore delle coppe celebrano il loro banchetto i prìncipi della notte!
E la tua canzone è silenziosa, come un fiume che gorgoglia da dietro i monti,
dolce incantatore di anime! Da un orizzonte all'altro s'incendia il tuo sorriso,
una scia di lampi, ma si smarrisce prima che noi stanchi solleviamo gli sguardi!
Ah, per le dolorose metamorfosi delle cose sopra le Geenna conoscere la gloria della tua volontà
e, come una scrittura di segrete comunicazioni nel tempo della pericolosità,
più chiare sopra il fuoco le azzurre pennellate, leggerla nello splendore!
Ma questa terra potrebbe sopportare tutta la ricchezza della tua riconciliazione?
La nave, non affonderebbe coi passeggeri per il peso di doni imperiali?...
Nel mese dell'afa profonde sono le notti... E le stelle, come suonano...

Puro mattino

Quando al mattino, sfiniti dai sogni, siamo usciti nel giardino,
abbiamo ammirato la terra intera, come la nostra anima, fiorire nel fuoco;
e abbiamo chiesto ai venti, alle acque, agli alberi, agli uccelli e alle api:
chi è passato questa notte, misterioso, per il nostro giardino?

La sabbia mutata in oro risuonava dove stavano le orme sante,
le acque benefiche mormoravano ondeggiate dagli angeli,
ogni respiro aveva la forza di vivere per cento giorni di fuoco
e in ogni sguardo c'era lo stupore della rinascita.

Abbiamo accettato il peso dei nostri dolorosi misteri, come tua volontà,
abbiamo baciato con umiltà la lettera prima di rompere i sigilli;
il nemico in agguato si addormentò alle nostre porte,
per noi era benvenuto come il tuo stanco messaggero.

Sulle pericolose solitudini visitate dai dèmoni,
il giardino dei nostri desideri fioriva, lieve, come un campo di gigli,
e la più ardente, la più dolce, la più desiderabile fra le donne
noi abbiamo salutato, felici, solo come bianche sorelle.

[dalla raccolta *Mani (Ruce)* 1901]
trad. di Alberto Di Paola e Kateřina Zoufalová

DĚTSKÝ KOUTEK / L'ANGOLO DEI BAMBINI

Boháč a chudák

Byli dva bratři, jeden velmi bohatý, druhý velmi chudý. Jednou hlídal chudý svému bohatému bratru snopy na poli a seděl pod kupkou; spatřil bílou ženu, sbírala klasy, ježto zůstaly na záhonech, a zastrkávala do kupek. Když pak až k němu došla, chytil ji za ruku a tázal se ji, co je zač a co tu dělá? "Já jsem tvého bratra Štěstí a sbírám ztracené klásky, aby měl víc pšenice." "A prosím tě, kdepak je moje Štěstí?" otázal se chudý. "Na východě," řekla bílá žena a zmizela.

I umínil si chudý, že půjde do světa hledat svého Štěstí. A když jednou zrána už odcházel z domova, nenadále vyskočila ze zápecí Bída a plakala i prosila, aby ji vzal taky s sebou. "Oj, moje milá!" řekl chudák. "Jsi velmi slabá a cesta daleká – nedošla bys; ale mám tu prázdnou lahvičku, umenši se, vlez do ní a já tě ponesu." Bída vlezla do lahvičky a on nemeškaje zandal ji zátkou a dobře zavázal. Potom na cestě, když přišel k jedné bažině, vyndal lahvičku a vstrčil ji do bahna a tak se Bídy zprostil.

Po některém čase přišel do velikého města a nějaký pán vzal ho do služby, aby mu kopal sklep. "Platu žádného ti nedám," řekl, "ale co kopaje najdeš, bude tvé." Když tak nějaký čas kopal, našel hroudu zlata. Dle úmluvy náležela jemu; ale on dal přece polovici pánovi a kopal dále. Konečně přišel na železné dveře, a když je otevřel, byl tu podzemní sklep a v něm nesmírné bohatství. Tu slyší z jedné skříně ve sklepě hlas: "Otevři, pane můj, otevři!". I pozdvihl víko a ze skříně vyskočila krásná panna, celá bílá, poklonila se mu a řekla: "Jsem tvoje Štěstí, jehož jsi tak dlouho hledal; od nynějška budu s tebou a s tvou rodinou." Nato zmizela. On pak o to své bohatství opět se podělil se svým bývalým pánem, i zůstal mimo to nesmírným boháčem a jmění jeho den ode dne se množilo. Nikdy však nezapomněl na svou nouzi.

Jednoho dne, procházeje se po městě, potkal svého bratra, jenž sem přišel za svým obchodem. I vzal ho s sebou domů a vypravoval mu obšírně všecky příhody své: jak viděl jeho Štěstí na poli klásky sbírat, jak a kde se své Bídy zprostil a jiné věci. Hostil ho u sebe po několik dní a potom mu dal na cestu mnoho peněz a ženě i dětem jeho mnoho darů, i rozloučil se s ním bratrsky.

Ale bratr jeho byl neupřímný a záviděl mu jeho Štěstí. Ubíraje se domů, neustále přemýšlel, jak by na bratra svého mohl zas Bídu poslat. A když přijel k tomu místu, kde bratr jeho lahvičku v bahně pochoval, hledal, dlouho hledal, až ji zase našel a hned otevřel. V okamžení vyskočila Bída ven, a před očima jemu rostouc, začala kolem něho radostně skákat, a objavši ho, líbala a děkovala mu, že ji z vězení vysvobodil. "A za to vděčna budu tobě i tvé rodině až do smrti a nikdy vás již neopustím!"

Darmo se závistník vymlouval, darmo ji posílal k prvnějšímu pánu: nikterak nemohl již Bídy z krku pozbýt, ani prodat, ani darovat, ani zakopat, ani utopit, neustále mu

byla v patách. Zboží, které si domů vezl, pobrali mu na cestě loupežníci; dostav se domů žebrotou, nalezl místo svého stavení hromadu popela a z pole mu zatím úrodu všecku pobrala voda. A tak nezůstalo závistivému boháči nic nez toliko Bída!

Karel Jaromír Erben *an*

Vánoční stromeček

Stromku, pojď už dál,
zmrzneš na té pavlači,
ať jsi jedle nebo smrček,
ať jsi sebemenší skrček,
jen pojď dál, jsi král
jasanů i akátů,
lip ve vonném brokátu -
ze všech stromů země zdejší
budeš večer nejkrásnější,
ze všech, ze všech nejsladší

Miroslav Florián *an*

RECEPTÁŘ ASSOCIAZIONE PRAGA / IL RICETTARIO DELL'ASSOCIAZIONE PRAGA

Povánoční a novoroční hody

Po Štědrém večeru na vánoční svátky nemusíme připravovat pouze krůtí nebo kachní maso. I běžné kuře můžeme připravit slavnostním způsobem. A pro hospodyňky bude tato varianta o to jednodušší, že většina z nich právě z kuřecího masa chystá během celého roku různé pokrmy, a co víc, kuře se peče snadněji a rychleji než ostatni jmenované drůbeží kusy.

K 1. lednu patří nejen prezidentův novoroční projev (i když letos se náš nový prezident rozhodl pro 26.12., prý aby promluvil k národu jako kdysi v tento den prezident Masaryk), ale také novoroční slavnostní oběd. Na Nový rok bychom se podle tradice měli vyhnout drůbežímu masu, aby nám v příštím roce neuletělo štěstí, a totéž platí o rybích pokrmech, aby nám štěstí neuplavalo. K novoročnímu obědu je tudíž vhodné podávat vepřové maso. A možná ještě mnozí z nás najdou ve špížce pár rozinek, sušeného ovoce či oříšků z vánočních svátků, což můžeme využít hned v následujícím receptu.

Pečené kuře s bobkovým listem, česnekem a citronem

Suroviny: 1 kuře, 2 citrony, 5 stroužků česneku, 6 bobkových listů, 2 lžičky provenskálského koření, 1 lžíce oleje, 1 lžíce másla, sůl, pepř

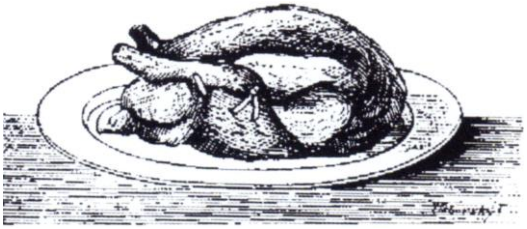

Postup: Pod kůži kuřecích prsou vložíme několik plátků citronu, asi 2 nakrájené stroužky česneku a 1 bobkový list. Pak zbývajícími plátky citronu a bobkovými listy vyplníme dno olejem vymazaného pekáčku, vložíme kuře potřené zvenčí i zevnitř zbývajícími stroužky česneku utřenými se solí a pepřem a v předehřáté troubě zapečeme. Pak teplotu snížíme, podlijeme a za občasného přelévání vypečenou šťávou a podlévání pečeme doměkka. Podáváme s pečenými bramborami a zeleninovým salátem.

Kuřecí roláda s kaštanovou nádivkou

Suroviny: 1 kuře, 250 g jedlých kaštanů, 100 g pražské šunky, 30 g sušených meruněk, 1 pórek, 1–2 žemle, trochu mléka, 1 vejce, několik snítek čerstvého tymiánu, 2 lžíce másla, 1 lžíce olivového oleje, sůl, pepř

Postup: Kaštany na špičce nařízneme, dáme na suchý plech a vložíme do předem vyhřáté trouby. Jakmile kaštany puknou, vyjmeme je a ještě teplé oloupeme. Jemně nakrájený pórek krátce podusíme na lžíci másla a necháme vychladnout. Nakrájené žemle pokropíme mlékem, přidáme podrcené kaštany, jemně nasekané meruňky, podušený pórek, vejce, lístečky tymiánu, sůl, pepř a dobře promícháme. Kuře vykostíme (nebo u řezníka si necháme vykostit) položíme kůží na prkénko a přes pečicí papír jemně naklepeme. Nejdříve položíme na kuře plátky šunky, pak rozetřeme nádivku, roládu stočíme, osolíme a převážeme kuchyňskou nití. Dáme ji do pekáčku s olejem a zbývajícím máslem a v předehřáté troubě krátce zapečeme. Pak teplotu snížíme, podlijeme a za občasného přelévání vypečenou šťávou a podlévání zvolna pečeme doměkka. Roládu po upečení necháme chvíli odležet a pak odstraníme niť a nakrájíme ji na plátky. Vhodnou přílohou jsou opečené brambory a čerstvá nebo dušená zelenina. Kuřecí roládu můžeme podávat i nastudeno.

Plněná novoroční vepřová pečeně se sušeným ovocem

Suroviny: 500–600 g vepřové kýty, 150 g směsi sušeného ovoce (švestky, meruňky, jablka, rozinky apod.), 200 ml bílého vína, 2 lžíce oleje, sůl pepř

Postup: Sušené ovoce zalijeme vínem a necháme asi půl hodiny marinovat. Změklé ovoce pak nakrájíme. Vepřovou kýtu rozkrojíme na plát, naklepeme, osolíme a opepříme. Plát naplníme sušeným ovocem, maso stočíme, převážeme kuchyňskou nití, dáme do pekáče s olejem, prudce zapečeme, pak teplotu snížíme, roládu mírně podlijeme, přidáme snítky rozmarýnu a za občasného přelévání vypečenou šťávou a podlévání vínem z marinování ovoce nebo vodou pečeme zvolna doměkka. Nakrájenou roládu podáváme s opečenými bramborami.

Medové vepřové kotlety s pomerančem

Suroviny: 4 vepřové kotlety, 1 pomeranč, 2 lžíce medu, 1 stroužek česneku, ½ citronu, 100 ml vývaru (i z kostky), 100 ml bílého vína, 2 lžíce sójové omáčky, 1 lžička mletého zázvoru, 1 lžička fenyklových semínek,1 lžíce oleje, 1 lžíce másla, sůl

Postup: Vepřové kotlety po obvodu nařízneme, naklepeme, zalijeme vínem smíchaným s citronovou šťávou, prolisovaným česnekem a zázvorem a necháme aspoň 4 hodiny

uležet v chladu. Občas je obrátíme. Pak je vyjmeme, osolíme a v kastrolu na oleji a na másle po obou stranách opečeme. Podlijeme je marinádou, pokapeme medem, sójovou omáčkou, vývarem a dusíme pod pokličkou doměkka. K témeř měkkým kotletám přidám dílky pomeranče, fenyklová semínka a dodusíme společně. Vhodnou přílohou je rýže nebo opékané brambory.

Veselé Vánoce a šťastný Nový rok

Karina Havlů

Vanilkové rohlíčky - Biscotti natalizi cechi

Ah, che profumo pervade tutta la casa. Ho appena finito di sfornare la quarta teglia di questi fragrantissimi e irresistibili cornetti-biscotto preparati con noci-nocciole-mandorle e vaniglia; non ho potuto resistere e ne ho mangiati tre, uno di seguito all'altro…

Eh si, il Natale si avvicina e le ricette di dolci tradizionali cominciano a spuntare copiose un po' dappertutto. Anche io sto entrando nello spirito di queste prossime festività e comincio a orientare la mia produzione di prodotti da forno verso questo tipo di ricette.

La settimana scorsa mi trovavo a Praga per lavoro ed essendo la mia prima visita in questa incantevole città, non ho voluto perdere l'occasione per ispirarmi ai dolci del posto. Non appena poggiate le valigie in albergo, che si trovava proprio vicino ad un centro commerciale, avendo una mezz'ora libera mentre aspettavo che arrivassero i miei colleghi, mi sono subito precipitato nei vari negozi. Nel giro di 10 minuti sono riuscito ad acquistare due teglie nuove e particolari, che vanno ad aggiungersi alla mia collezione, e, avvistato un mega supermercato, ho cominciato una maratona del carrello simile a quella di un famoso gioco a premi di cui ora mi sfugge il nome, in cui i concorrenti hanno se non pochi istanti di tempo per riempire il carrello della spesa cercando di spendere il più possibile. Dalla fretta di partire mi ero dimenticato di controllare il cambio della valuta ceca, per cui non avevo idea di quanto costassero le cose di preciso. Me ne sono accorto dopo :-)

Ma che felicità, ho persino acquistato due riviste di cucina, naturalmente in lingua ceca, che contenevano tutte le ricette di Natale.

Questa ricetta è frutto della mia traduzione, oltre che delle mie manine…

La tradizione di questo Paese è fortemente influenzata da quella austro-ungarica, per cui i dolci sono molto simili: stollen, Lebkuchen e altre specialità, compresi i biscotti che vediamo oggi, i *vanilkové rohlíčky*, ovvero dei biscotti a forma di cornetti, o crescenti, o mezzelune, fate un po' voi… Questi dolcetti sono molto simili ai Kipferl austriaci e sono un vero e proprio classico nel repertorio di questa area geografica.

Potete gustare questi biscottini appena fatti, ma se riuscite a resistere, migliorano col tempo, quindi dopo uno-due giorni, diventano ancora più buoni!

Vediamo ora la ricetta:

Ingredienti:

230 gr di burro a temperatura ambiente
100 gr di zucchero semolato
250 gr di farina
100 gr di noci e nocciole a vostra scelta (le ricette che ho ricercato io variano questi ingredienti, io ho utilizzato un misto di noci, nocciole e mandorle)
1 cucchiaio di estratto di vaniglia
1/2 cucchiaino di sale
Zucchero a velo per spolverizzare i biscotti a fine cottura.

Metodo: Io ho lavorato tutto in una ciotola di metallo utilizzando solo un mestolo di legno. Ho versato nella ciotola la farina dei vari tipi di noci, il sale, lo zucchero, la vaniglia, il burro e la scorza di limone. Ho poi lavorato questi ingredienti fino ad ottenere un composto cremoso. Ho aggiunto la farina in due tempi e, non appena incorporata al resto del composto, ho lavorato quest'ultimo con le mani fino a ottenere una pasta morbida. L'ho avvolta con della pellicola e l'ho fatta riposare in frigo per circa 40 minuti. Una volta raffreddata, ho tagliato la pasta prima a fette e poi a strisce. Da queste ho ricavato delle stanghette regolari che ho poi piegato a mo' di cornetto. Ho disposto i cornetti ben distanziati nella teglia e, man mano che ne completavo una, la mettevo a riposare in frigo e ne preparavo un'altra (me ne sono uscite 4 teglie). Ho poi infornato in forno già caldo (165-170 gradi) per circa 12 minuti. Non appena ho tirato la teglia fuori dal forno, ho subito spolverizzato i biscotti con abbondante zucchero a velo. Una volta raffreddati li ho conservati in un barattolo di vetro e in un contenitore di latta foderato con della carta forno.

Enrico - blog.giallozafferano.it/unsaccodifarina *an*

PROBĚHLÉ AKCE / INIZIATIVE REALIZZATE

16. říjen	**Přednáška na téma *Nová typologie rodiny* a prezentace knihy *Manuale del papà separato* („Příručka pro odloučené otce")**
	dr. **Maurizio Quilici**, v Papežské koleji sv. Jana Nepomuckého
16 ottobre	**Conferenza *Nuove madri e nuovi padri. Le difficoltà della coppia nella famiglia di oggi* e presentazione del nuovo libro *Manuale del papà separato***
	relatore e autore del libro dott. **Maurizio Quilici**, presso il Pontificio Collegio di San Giovanni Nepomuceno
16. listopad	**Koncert ke státnímu svátku České republiky – Dne boje za svobodu a demokracii, pod záštitou Velvyslanectví České republiky v Římě**
	varhany: maestro **Jiří Lecián**, soprán: **Leona Pelešková**, v Bazilice Sacro Cuore di Cristo Re v Římě
16 novembre	**Concerto in occasione della Festa Nazionale della Rep. Ceca - Giornata della Lotta per la Democrazia e Libertà, con il Patrocinio dell'Ambasciata della Repubblica Ceca a Roma**
	organo: maestro **Jiří Lecián**, soprano: **Leona Pelešková**, presso la Basilica del Sacro Cuore di Cristo Re a Roma

7. prosinec	**Mikulášská besídka pro děti**
	s divadelním představením loutkaře **Svatopluka Horvátha** s rodinou, v Papežské koleji sv. Jana Nepomuckého
7 dicembre	**Festa di San Nicola**
	con uno spettacolo di marionette dell'artista **Svatopluk Horvath** e la sua famiglia, presso il Pontificio Collegio di San Giovanni Nepomuceno

La Festa Nazionale di San Venceslao

In occasione della Festa Nazionale della Repubblica Ceca di San Venceslao, il giorno 28 settembre 2013, si è svolta nella Basilica di San Pietro all'altare nazionale di San Venceslao la messa solenne in lingua ceca presieduta da S.Em.za il Cardinale Miloslav Vlk, arcivescovo emerito di Praga. Prima della messa, S.E. l'Ambasciatore della Repubblica Ceca presso la Santa Sede Pavel Vošalík e S.Em.za il Cardinale Miloslav Vlk hanno reso omaggio al Cardinale Josef Beran, sepolto nelle Grotte Vaticane. Ho ricevuto il gentile invito da S.E. l'Ambasciatore Pavel Vošalík di assistere, in qualità di Rappresentante dell'Associazione Praga, a questo atto in memoria del Cardinale Josef Beran.

Il Cardinale Beran, l'arcivescovo di Praga esiliato a Roma, era un uomo di grande umanità, un esempio di coerenza e coraggio. E' stato un onore poter rendere omaggio al Cardinale a nome dell'Associazione Praga. In seguito, S.Em.za il Cardinale Vlk ha celebrato, nella Basilica Vaticana all'altare nazionale di San Venceslao, la messa solenne in lingua ceca alla quale hanno partecipato numerosi pellegrini e connazionali.

an

Conferenza *Nuove madri e nuovi padri. Le difficoltà della coppia nella famiglia di oggi* e presentazione del nuovo libro *Manuale del papà separato*

Lo scorso ottobre si è svolta, presso il Collegio Nepomuceno, la presentazione del libro "Manuale del papà separato" scritto dal nostro carissimo Socio, il dott. Maurizio Quilici. In occasione della conferenza si è parlato altresì delle difficoltà di coppia nella famiglia di oggi. Infatti, citando Maurizio, *"la famiglia cambia. In meglio, pensa qualcuno; in peggio, ritengono altri. Impossibile dare una risposta univoca. Certo è che i ruoli di padre e madre non sono più definiti come un tempo. Da qui incertezze, dubbi, difficoltà nella relazione di coppia (mai così fragile come oggi) e in quella con i figli. Occorre interrogarsi e cercare una via nuova alla famiglia del futuro"*.

La conferenza ha suscitato l'interesse dei partecipanti ed alla fine si è discusso tutti insieme. L'insegnante di una scuola elementare pubblica, la Sig.ra Paola Pace, ci ha fatto notare che, per esempio, ai colloqui con gli insegnanti si presentano in prevalenza le mamme e che quindi bisognerebbe coinvolgere di più i papà nella vita quotidiana della famiglia. Lo psicologo dott. Michele Bianchi si è soffermato sul difficile ruolo della donna di oggi, mentre il dott. Maurizio Quilici, in qualità di Presidente dell'Istituto degli Studi sulla Paternità, ha invece analizzato il ruolo del padre dal suo punto di vista. Tra i presenti c'era anche l'avv. Rosella Ceracchi, che, nell'ambito delle attività della Associazione Praga, ha svolto recentemente una relazione sul Diritto Internazionale della famiglia.

Il dibattito che ne è seguito è stato molto interessante e partecipato e successivamente abbiamo chiesto al dott. Quilici di fornirci le sue impressioni e considerazioni. Le riportiamo di seguito:

"L'incontro con i soci e gli ospiti dell'Associazione Praga è stato, come sempre, caratterizzato da interesse e partecipazione. Segno di una sensibilità delle persone e, naturalmente, dell'attualità del tema "famiglia". La presenza di uno psicologo e di una insegnante ha reso più dinamica la serata.

Il mio intervento si è svolto secondo un assunto di base: molteplici fattori rendono più complessa, oggi, la gestione dei rapporti familiari, caratterizzati da una maggiore elasticità di ruoli padre-madre. In estrema sintesi:

1) La società non incentiva la maturità e la responsabilità delle giovani coppie, basata com'è sull'"apparire" piuttosto che sull'"essere". Società del "tutto e subito", ma anche di crisi economica (oltreché di valori) richiede spesso sacrifici ai giovani, ma non fa nulla per educarli al sacrificio.

2) I giovani credono in un modello stereotipato di coppia, vissuta come potenziamento del proprio ideale di felicità, soddisfazione, appagamento. Quando scoprono che essere coppia significa anzitutto rinunciare a parte di sé a favore dell'altro subentra la delusione, che porta al rancore e alla rivendicazione.

3) Nessuno si preoccupa di "educare" i ragazzi al rapporto di coppia, al rispetto dell'altro, alla maternità e paternità. Manca una "formazione" in questo senso.

4) La crisi nasce spesso quando la coppia diventa coppia genitoriale. La nascita di un figlio è un vero terremoto e innesca meccanismi profondi spesso ignorati dalle parti, capaci di attivare grandi risorse ma anche di introdurre elementi gravi di crisi. Anche qui è evidente la mancanza di una adeguata preparazione".

Maurizio Quilici *an*

Il concerto in occasione della Festa Nazionale della Repubblica Ceca patrocinato dall'Ambasciata della Repubblica Ceca a Roma

Lo scorso 16 novembre si è svolto, in occasione della Giornata della Lotta per la Democrazia e Libertà che ricorre il 17 novembre, il concerto di organo nella Basilica del Sacro Cuore di Cristo Re a Roma. Si sono esibiti il maestro d'organo Jiři Lecián, titolare della cattedra di organo e composizione organistica presso il Conservatorio Santa Cecilia in Roma, ed il soprano Leona Peleška, che ha debuttato recentemente al Teatro La Fenice a Venezia nell'opera di Leoš Janáček *Věc Makropulos*.

I brani sono stati introdotti dalla prof. Orchidea Salvati. Abbiamo ascoltato le musiche di Antonín Dvořák, Adam Michna z Otradovic, W. A. Mozart, Antonio Vivaldi e Filippo Capocci.

Desideriamo ringraziare gli artisti per la loro esibizione, l'Ambasciata della Repubblica Ceca per il Patrocinio, la Parrocchia della Basilica di Cristo Re per averci messo a disposizione lo spazio e tutti i partecipanti al concerto.

an

Ohlasy členů / Commenti dei soci

Dne 16.11.2013 jsem se zúčastnila varhanniho koncertu, který naše Asociace zorganizovala k výročí 17. listopadu. Koncert se konal v bazilice Krista Krále v Římě. Na programu byli autoři jako Vivaldi, Mozart, Capocci, Michna a nám nejbližší A. Dvořák.

Díla byla střídavě provedena mistrem Jiřím Leciánem na varhany a sopranistkou Leonou Peleškovou. Překrásný, plný a sytý hlas paní Leony úžasně naplnil ohromný prostor kostela za doprovodu varhan. Při nádherně provedeném žalmu *Pán je můj pastýř*, mi před očima proběhla scéna z filmu *Kolja*, u *Symfonie Z nového světa* jsem pocítila stesk a dojetí a Mozartovo *Alleluia* mi připomnělo, že se blíží Vánoce; ale i ostatní díla byla krásným zážitkem. Milým překvapením bylo uvádění jednotlivých vystoupení paní profesorkou Orchideou Salvati (manželkou mistra Leciána), která nám velice poutavě přiblížila autory i jejich uváděná díla.

Z koncertu jsem odcházela příjemně potěšena a obohacena krásnou hudbou. Díky Asociaci za překrasný večer.

Jana Craparo

La Festa di San Nicola

Come da tradizione, anche quest'anno abbiamo organizzato la festa di San Nicola per i nostri bambini. Ce n'erano ben 44, di età compresa tra i 6 mesi e i 15 anni.

Dopo lo spettacolo di marionette del teatro "Dividlo" di Litoměřice, che ha divertito grandi e piccoli, nella sala addobbata a festa è arrivato San Nicola con l'Angelo e il Diavoletto. I bimbi andavano da lui per toccare la sua lunga barba bianca e in cambio del

regalino gli cantavano una canzoncina di Natale o recitavano una poesia. C'è stata addirittura la piacevole performance di un piccolo pianista. Dopo il rinfresco è stata aperta la riffa e con l'aiuto dei bambini che estraevano i numeri fortunati sono stati assegnati tanti bei premi.

Alla buona riuscita di questa piacevolissima serata hanno contribuito tante persone: le mie colleghe Andrea, Eva, Kateřina e Věra, le socie Jana e Sylvie, le mamme dei bimbi della scuola ceca, che hanno dato una mano per addobbare la sala e hanno preparato gustose pietanze, Monika, Alena, Marcela, le due Renate, Šárka con suo marito Pino, che ha servito le bevande, Alberto, marito di Kateřina, che ha dato una mano dove serviva. Spero di non essermi dimenticata nessuno. Un ringraziamento particolare va alla socia Markéta Iannelli, che ha preparato i deliziosi tradizionali biscotti "perníčky" per la riffa, e soprattutto al rettore P.ThLic. Petr Šikula e al vicerettore P.ThLic. Roman Czudek, perché senza la loro disponibilità e pazienza eventi come questo non sarebbero possibili.

ma

ČESKÁ ŠKOLA ŘÍM / SCUOLA CECA ROMA

ČESKÁ ŠKOLA ŘÍM

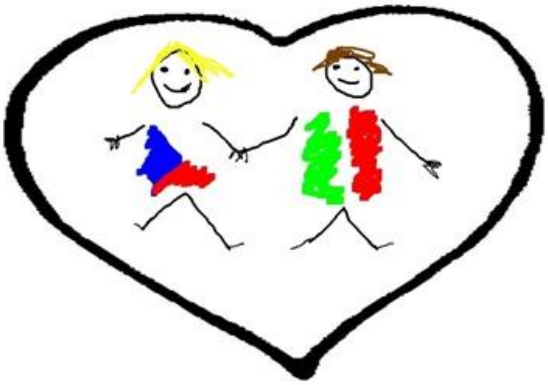

SCUOLA CECA ROMA

A.D.P.

Rok s J. A. Komenským v České škole Řím

Po úspěšné realizaci nadstavbového projektu *Čapkův rok v České škole Řím* jsme se rozhodli pokračovat ve spolupráci s českými kulturními institucemi. Oslovili jsme ředitelku Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského PhDr. Markétu Pánkovou a nabídli jí spolupráci s Českou školou Řím. Opět se jedná o nadstavbový celoroční projekt, kterého se mohou zúčastnit různé cílové skupiny: česko-italské děti, které jsou zapojeny

do programu na podporu bilingvní výchovy; rodiče; členové a přátelé Associazione Praga; široká veřejnost, která má zájem o českou kulturu.

Účast na projektu umožní dětem prohloubit znalost české kultury a reálií, a to nejen v rozsahu Rámcového vzdělávacího programu MŠMT ČR pro 1. - 9. třídu, kterým se projekt České škole Řím řídí. *Rok s J. A. Komenským v České škole Řím* potrvá až do roku 2014 a bude ukončen odbornou přednáškou v italštině ve spolupráci s Univerzitou v Římě. Tato přednáška bude doplněna výstavou o J. A. Komenském.

V sobotu 30. listopadu 2013 byl tento nadstavbový projekt slavnostně zahájen v Papežské koleji Nepomucenum za přítomnosti náměstkyně ministra školství, mládeže a tělovýchovy Ing. Evy Bartoňové a ředitelky Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského PhDr. Markéty Pánkové, která ho představila hostům a přítomným účastníkům projektu *Česká škola Řím.* Rektor papežské koleje Nepomucenum P.ThLic. Petr Šikula ve svém zahajujícím projevu ocenil projekt *Rok s J. A. Komenským v České škole Řím* a vyjádřil mu plnou podporu. Zahájení se také zúčastnila předsedkyně *Associazione Praga* Ing. Andrea Nimmerfrohová spolu s místopředsedkyní paní Mirkou Armezzani.

Po krátkém slavnostním zahájení proběhlo celodenní setkání *České školy Řím*. Členové Associace Praga, kteří jsou do projektu zapojeni, se během dopolední přestávky seznámili se zástupci sdružení Ing. Andreou Nimmerfrohovou, paní Mirkou Armezzani a náměstkyní Ing. Evou Bartoňovou, která se živě zajímala o naši česko-italskou komunitu a specifika bilingvní výchovy.

V průběhu dne se PhDr. Markéta Pánková věnovala dětem, které byly rozděleny do tří věkových skupin. Starší děti se seznámily s osobností a životem J. A. Komenského, přečetly si zajímavé citáty z jeho díla a prodiskutovaly je s PhDr. M. Pánkovou. Dále se

všechny přítomné děti naučily ukolébavku *Spi mé malé poupě* J. A. Komenského. Náměstkyně Ing. Eva Bartoňová se během dopoledne blíže seznámila s projektem *Česká škola Řím*, pohovořila s učitelkami Mgr. Janou Lebedovou, Mgr. Janou Piscitelli a s dětmi.

Maminky se také plně zapojily do organizace celé akce. Připravily pro všechny přítomné „báječný" oběd a zajistily dozor nejmladších dětí v odpoledních hodinách. Paní náměstkyně měla možnost po obědě pobesedovat s italsky hovořící částí komunity, tj. převážně s tatínky, kteří se rozhodli pro bilingvní výchovu svých dětí. Velmi ji zaujalo, jakým způsobem rodiče přistupují k projektu: „P*ro matky dětí je projekt Česká škola Řím záležitost srdce a lásky, pro tatínky racionální rozhodnutí dát svým dětem další šanci do budoucnosti."*

S PhDr. Markétou Pánkovou se děti znovu setkají 17. května 2014, kdy se uskuteční společná výuka prostřednictvím Komenského metody uplatněné v díle *Orbis Pictus.* Jedná se o první obrázkovou učebnicí pro děti, která názorným způsobem spojuje výuku jazyka s věcným, encyklopedickým poznáním. Vyučování bude doplněno výtvarnou dílnou, neboť děti se učí věci kolem sebe pozorovat, správně pojmenovat a také nakreslit.

Děkujeme všem, kteří v náš projekt *Česká škola Řím* věří a podporují nás. Obzvláště P.ThLic. Petrovi Šikulovi, rektorovi Papežské koleje Nepomucenum, MZV a MŠMT České republiky a Advokátní kanceláři Michaličková.

Zodpovědná za projekt:
Dott.ssa. Kateřina Di Paola Zoufalová
mobil: 0039 3386931221
e-mail: scuolacecaroma@gmail.com

Un anno con Comenio nella *Scuola Ceca Roma*

Dopo la realizzazione coronata dal successo del progetto *L'anno di Čapek nella Scuola Ceca Roma*, abbiamo deciso di continuare a collaborare con le istituzioni culturali ceche. Abbiamo quindi contattato la direttrice del Museo nazionale pedagogico e biblioteca di Comenio, la PhDr. Markéta Pánková, e abbiamo chiesto una collaborazione per la *Scuola Ceca Roma*. Si tratta nuovamente di un progetto completo e annuale, a cui possano aderire diversi gruppi-obiettivo: bambini italo-cechi inseriti nel programma per il sostegno dell'educazione bilingue; i genitori; i soci e gli amici dell'Associazione Praga; il pubblico che ha interesse alla cultura ceca.

La partecipazione al progetto consente ai bambini di approfondire la conoscenza della cultura e della realtà ceca, e questo anche oltre i dettami programmatici per le classi scolastiche 1-9 del Ministero dell'Istruzione, Gioventù e Sport della Repubblica Ceca, che vengono seguiti dal progetto *Scuola ceca Roma*. *Un anno con Comenio nella Scuola ceca Roma* durerà fino all'anno 2014 e verrà concluso con una conferenza in italiano in collaborazione con l'Università di Roma. Questa conferenza sarà accompagnata da una mostra su Comenio.

Sabato 30 novembre 2013 questo progetto è stato inaugurato ufficialmente presso il Pontificio Collegio Nepomuceno con la presenza del Vice-ministro dell'Istruzione, Gioventù e Sport Ing. Eva Bartoňová e della direttrice del Museo nazionale pedagogico e biblioteca di Comenio PhDr. Markéta Pánková. Questi ha presentato il progetto agli ospiti e ai partecipanti del progetto *Scuola Ceca Roma* presenti. Il Rettore del Pontificio collegio Nepomuceno, P.ThLic. Petr Šikula, ha apprezzato il progetto *Un anno con Comenio nella Scuola Ceca Roma* e ha dichiarato il suo pieno appoggio. All'inaugurazione hanno

partecipato anche la presidente dell'Associazione Praga Ing. Andrea Nimmerfrohová e la vice-presidente Sig.ra Mirka Armezzani.

Dopo la breve inaugurazione si è svolto l'incontro con la *Scuola Ceca Roma*. I soci dell'Associazione Praga, che collaborano al progetto, hanno avuto modo di incontrare, durante la pausa di metà mattinata, i rappresentanti dell'Associazione Ing. Andrea Nimmerfrohová, la Sig.ra Mirka Armezzani e il Vice-ministro Ing. Eva Bartoňová, la quale si è informata con viva curiosità della nostra comunità italo-ceca e delle specificità della educazione bilingue.

Durante la giornata la PhDr. Markéta Pánková si è dedicata ai bambini, che sono stati divisi in tre gruppi a seconda dell'età. I bambini più grandi hanno avuto modo di conoscere la personalità e la vita di Comenio, di leggere alcune interessanti citazioni delle sue opere e discuterne con la PhDr Markéta Pánková. Tutti i bambini hanno avuto occasione di imparare la ninnananna *Dormi mio piccolo bocciolo* scritta da Comenio. La Vice-ministro Ing. Eva Bartoňová ha avuto modo di apprezzare il progetto *Scuola Ceca Roma* e di parlare con le insegnanti Mgr. Jana Lebedová, Mgr. Jana Piscitelli e con i bambini.

Le madri dei bambini si sono impegnate per l'organizzazione dell'evento. Hanno preparato per tutti i presenti un ottimo pranzo e sono stati con i bambini più piccoli nelle ore pomeridiane. La Vice-ministro ha avuto modo, inoltre, dopo il pranzo, di colloquiare amichevolmente con la parte italiana della comunità, ovvero essenzialmente con i padri che hanno optato per una educazione bilingue dei propri figli. E' stata molto interessata a come i genitori si orientano al progetto, e ha detto: "Per le madri il progetto *Scuola ceca Roma* è questione di cuore e di amore, per i padri una decisione razionale al fine di dare ai propri figli maggiori *chance* nel futuro".

Con la PhDr. Markéta Pánková i bambini si incontreranno nuovamente il 17 maggio 2014, quando si terrà una didattica collettiva mediante il metodo di Comenio illustrato nella sua opera *Orbis Pictus*. Questa opera rappresenta il primo libro di testo illustrato per bambini, che unisce l'insegnamento delle lingue con la conoscenza enciclopedica. L'insegnamento sarà completato da un laboratorio artistico, poiché i bambini imparano non solo osservando ciò che è intorno a loro, ma anche denominandolo e disegnandolo.

Ringraziamo tutti coloro che credono nel nostro progetto *Scuola Ceca Roma* e ci sostengono. Particolarmente ringraziamo il P.ThLic. Petr Šikula, rettore del Pontificio

collegio Nepomuceno, il Ministero degli Affari Esteri, il Ministero dell'Istruzione, Gioventù e Sport della Repubblica Ceca e lo Studio Legale Internazionale Michaličková.

trad. di Alessandro Di Paola

Responsabile del progetto
Dott.ssa. Kateřina Di Paola Zoufalová
cell.: 0039 3386931221
e-mail: scuolacecaroma@gmail.com

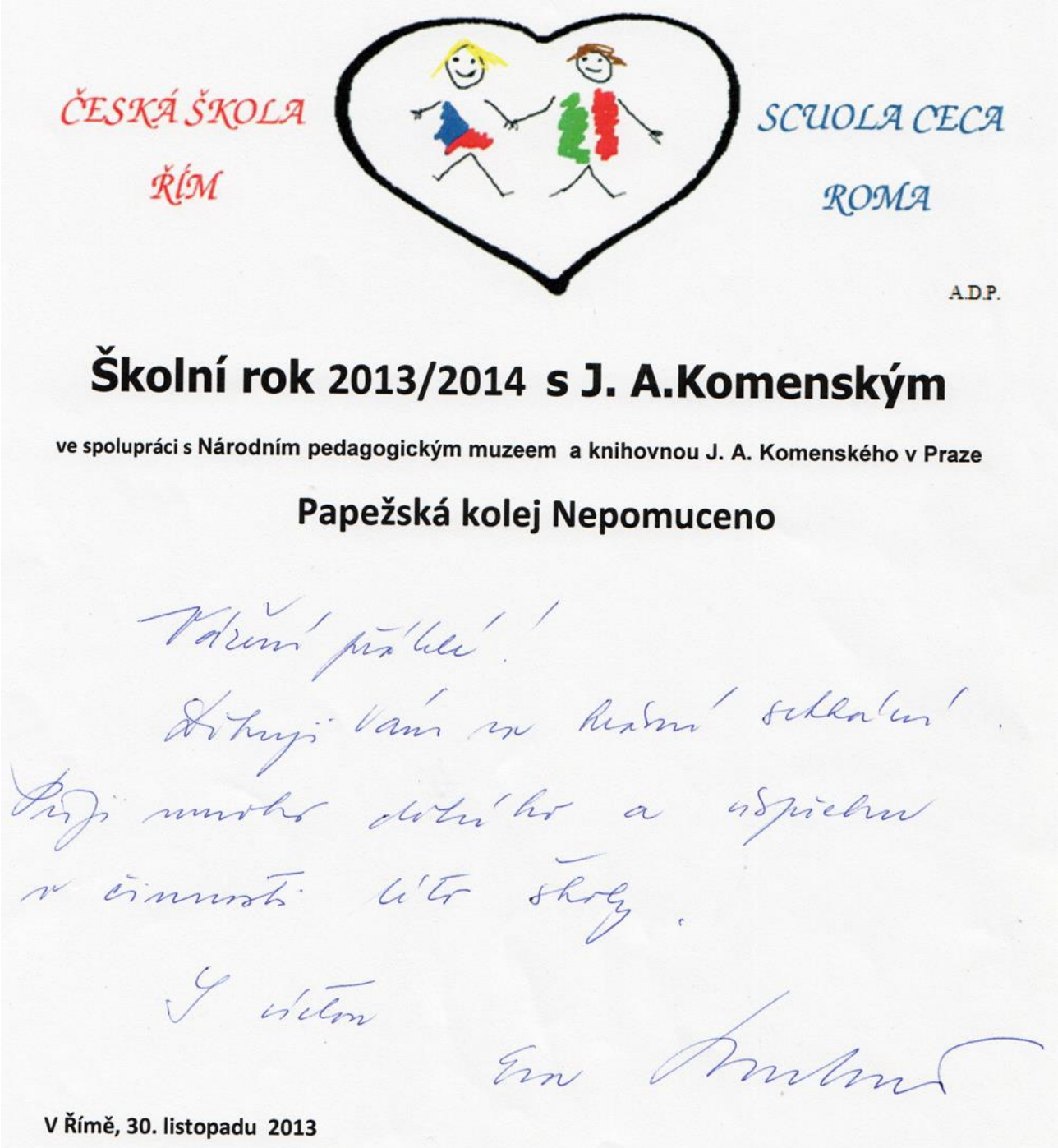

▲ Věnování náměstkyně ministra školství, mládeže a tělovýchovy paní Ing. Evy Bartoňové / Dedica del Vice-ministro dell'Istruzione, Gioventù e Sport della Repubblica Ceca signora Ing. Eva Bartoňová

Dopis České škole Řím od náměstkyně ministra školství, mládeže a tělovýchovy paní Ing. Evy Bartoňové

Ve dnech 28. listopadu – 2. prosince 2013 jsem společně s PhDr. Markétou Pánkovou navštívila město Řím za účelem strávit krátký čas mezi dětmi v České škole. Pokud někam jedeme, vždy si člověk vytvoří určitou míru očekávání, která jsou buď naplněna a nebo naopak je zcela zásadním způsobem změní.

Tentokrát to bylo krásné setkání s dětmi, maminkami, tatínky i s celým týmem pedagogů (nebo snad budoucích pedagogů) a také s úžasnou ženou v čele tohoto dění, a to Kateřinou Di Paolo Zoufalovou.

Dovolím si proto i touto cestou všem poděkovat za nádherné setkání, odvedenou práci s dětmi, za atmosféru vzájemné spolupráce…. a určitě mi přicházejí na mysl další slova, ale ta již napsaná úplně stačí!

A na závěr jen přání do roku 2014. Nechť Vám všem slouží dobré zdraví a neopustí Vás touha a odvaha pokračovat v započaté práci.

Mnoho štěstí přeje

Eva Bartoňová

Nadejde, Komenský, čas, kdy zástupy šlechetných budou ctít, cos vykonal,
ctít budou i sen tvých nadějí.

Německý filozof G. W. Leibniz (1646-1716) v básni o Komenském z r. 1671.

J. A. Komenský 1592 – 1670. Význam jeho díla pro Evropu, celý svět

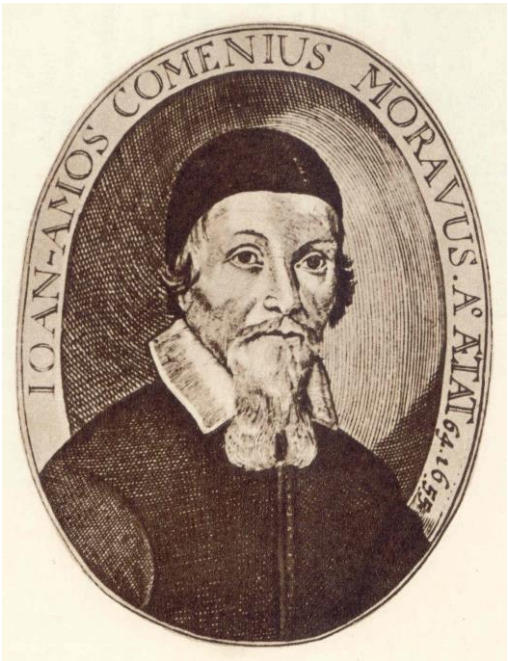

Velikost a genialitu Komenského si neuvědomovali zdaleka všichni jeho současníci. Později někteří dokonce v duchu radikálního osvícenství Komenského odmítali jako postavu, která patří minulosti. A přece všechno bylo jinak. Devatenácté století začalo objevovat Komenského modernost a postupně chápalo, jak dalece předstihl svou dobu. Nejprve byl uznán ve školských kruzích jeho význam pro pedagogiku a didaktiku, ale postupně začali znalci Komenského díla chápat jeho odkaz celistvěji. Po objevu stěžejního filozofického díla Komenského - *Obecné porady o nápravě věcí lidských* - i světová veřejnost ocenila, že tento velký muž promlouvá k naší současnosti i budoucnosti.

Ctíme v něm nejen Učitele národů ve smyslu vzdělávání a výchovy mládeže, ale také originálního filozofa, historika a teologa, který promlouvá o závažných problémech naší doby – o vztazích mezi lidmi a národy i o neustálé potřebě jejich zlepšování. Komenský chápal význam vzdělávání člověka jako prostředek pro dosažení zkvalitnění života ve společnosti a získání svobodného myšlení. Proto se celý život Komenský věnoval především zlepšení vzdělávacích principů a reformě školství. Stal se

zakladatelem moderní výchovy, který vytýčil požadavek systematického všeobecného vzdělávání pro všechny. Zvláště jeho systém výuky jazyků a názorné vyučování na školách je aktuální dodnes!

A jakou roli v dnešní době může - i pro nás - sehrát odkaz Jana Amose Komenského? Byl by známější ve světě, pokud by byl Němec, Angličan nebo Francouz? Proč o jeho odkaz pečuje česká a evropská společnost v dnešní době tak málo?

Tak jako v době sjednocování křesťanské Evropy před tisíci lety, i dnes jsme na křižovatce, kdy se rozhoduje, jakým směrem půjde společnost 21. století. V úsilí o mírové soužití a koexistenci v etnicky, politicky a nábožensky nesmírně složité Evropě, ve snaze o prosazení morálních, etických a kulturních hodnot, nám může pomoci právě odkaz Komenského, z něhož čerpala řada našich předchůdců pro své reformy.

Dílo Komenského je stále aktuální i pro dnešní svět. Stačí si zalistovat v jeho dílech, abyste se o tom sami přesvědčili. Životní dílo Komenského, ať již vědecké či vychovatelské, o němž výmluvně svědčí na 250 spisů většího i menšího rozsahu, je tak mnohotvárné, že není možno vystihnout jeho význam několika větami. Celý svět se mnohdy nepoučil a společnost má v podstatě stále stejné neduhy, jaké se snažil řešit ve své době Jan Amos Komenský. A proto i Česká škola v Římě se snaží čerpat pro svou výuku i z odkazu J. A. Komenského, kterého si čeští krajané velmi váží a chtějí, aby se i jejich děti o něm dozvěděli více a mohli tak čerpat ze studnice Komenského poznání.

Markéta Pánková

PŘIPRAVUJEME / IN PROGRAMMA

únor	**Přednáška o zdravotním pojištění a o konzulárních záležitostech ve spolupráci s Velvyslanectvín České republiky v Římě**
	přednášet bude vedoucí oddělení podpory a služeb klientům Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR paní **Jitka Luciani**, za účasti vedoucí konzulárního oddělení Velvyslanectví ČR v Římě paní **Veroniky Honcové**
febbraio	**Conferenza sulle questioni dell'assistenza sanitaria e sulle attività della sezione consolare in collaborazione con l'Ambasciata della Repubblica Ceca a Roma**
	relatori: la responsabile dell'ufficio dell'assistenza ai clienti dell'Istituto Nazionale Assicurativo della Repubblica Ceca signora **Jitka Luciani**, con la partecipazione del capo della sezione consolare dell'Ambasciata signora **Veronika Honcová**
březen	**Valné shromáždění Associazione Praga**
	v Papežské koleji sv. Jana Nepomuckého
marzo	**Assemblea Annuale dell'Associazione Praga**
	presso il Pontificio Collegio Nepomuceno

březen	**Pečeme v remosce**
	členka Associazione Praga paní **Karina Havlů** bude prezentovat svoji novou knihu receptů a názorně předvede nestárnoucí remosku, v Papežské koleji sv. Jana Nepomuckého
marzo	**Cuciniamo nella "remoska" (fornetto e/o pentola di origine ceca) con degustazione**
	la Socia dell'Associazione Praga sig.ra **Karina Havlů** presenterà il suo nuovo libro di ricette, presso il Collegio Nepomuceno
duben	**Archeologická procházka**
	průvodce archeolog **Gabriele Giannotti** - lokalita bude upřesněna
aprile	**Passeggiata archeologica**
	guida: archeologo **Gabriele Giannotti** - la località è da definire
duben	**Slet čarodějnic v Neapoli**
	kulturní setkání na téma sociální role ženy včera a dnes se zaměřením na Itálii a ČR, ve spolupráci s česko-italským kulturním spolkem *Bohemia* - Neapol
aprile	**Festa delle Streghe a Napoli**
	incontro culturale per riflettere insieme sulla condizione e sul ruolo sociale della donna, ieri e oggi. Riflessioni e dibattito, in collaborazione con l'Associazione Culturale Ceco-Italiana di Napoli *Bohemia*

Přednáška *Zdravotní pojištění a konzulární záležitosti* ve spolupráci s Velvyslanectvím České republiky v Římě

Associazione Praga pozvala do Říma vedoucí oddělení podpory služeb klientům VZP paní Jitka Luciani, aby pohovořila o následujících tématech:

- Zdravotní pojištění v České republice
- EU a systém zajišťování zdravotní péče
- Možnosti čerpání zdravotní péče v EU dle legislativy
- Mezinárodní sňatky (v našem případě česko-italské) a konkrétně tyto případy
  - potřebuji navštívit lékaře v ČR,
  - návštěvy z ČR a potřeba zdravotní péče v Itálii

V souvislosti s přednáškou o zdravotní péči jsme požádali vedoucí konzulárního oddělení paní Veroniku Honcovou, aby informovala české občany o službách poskytovaných konzulárním oddělením (vydávání cestovních dokladů, výpis z rejstříku trestů, zápisy matričních událostí do zvláštní matriky v Brně apod.). Pokud budete mít předem připravené dotazy, prosíme Vás, abyste je zasílali na emailovou adresu Associazione Praga associazionepraga@libero.it.

an

Slet čarodejnic z asociace Bohemia a Praga v Neapoli, duben 2014

Po úspěšných sletech čarodejnic v uplynulých letech v Neapoli v roce 2014 rozšíří své řady o adeptky z Asociace Praga!

Z programu bude vypuštěno pálení (abychom předešly ztrátám těchto vzácných bytostí) a bude nahrazeno kulturní náplní:

- srovnání a výměna zkušeností z činností obou asociací
- seminář na téma: sociální role ženy včera a dnes se zaměřenm na Itálii a ČR
- ukázky z literatury (Žitkovské bohyně od Kateřiny Tučkové a další)
- diskuse
- tombola s hodnotnými cenami (různé typy košťat)

Na závěr diskuse bude podána pikantní večeře s tradičním likérem z Beneventa - Strega.

Helena Schwarzová

KOMUNIKACE / COMUNICAZIONI

Výstava o Matce Vojtěše Hasmandové

Vážení přátelé,

v příštím roce, začátkem února 2014, doputuje výstava o služebnici Boží, boromejce, Matce Vojtěše Hasmandové, v české i italské verzi do Říma. Po roční pouti po České republice, bude dále probíhat na území Říma a blízkého okolí.

Touto výstavou, v rámci celocírkevních a slovanských slavností minulého roku, a nedávno ukončeného Roku víry a jubilea příchodu soluňských bratří na Velkou Moravu, chceme připomenout také jubileum Matky Vojtěchy Hasmandové - služebnice Boží. Výstava si neklade za cíl přesně zdokumentovat všechny významné historické události spojené s její osobou. Je však poctou výjimečné ženě víry, od těch, kteří ji poznali a o toto poznání se chtějí podělit s širší veřejností.

Dne 21. ledna 2013 uplynulo 25 let od smrti Matky Vojtěchy, 25. března 2014 si pak připomeneme 100 let od jejího narození. K této příležitosti jsme připravily několik aktivit spojených s „Jubilejním rokem Matky Vojtěchy." Na místech spojených s jejím životem a s působením našich sester jsme uspořádaly putovní výstavu s názvem:

„Matka Vojtěcha, služebnice Boží – statečný svědek víry."

15 panelů výstavy zachycuje její život od r. 1914 do r. 1988, od narození až po smrt, a přináší svědectví o tom, jak se z malého venkovského děvčátka stala velmi záhy

milosrdná sestra sv. Karla Boromejského, výborná učitelka, ve válce ošetřovatelka raněných, v období komunistického útlaku pak vězeňkyně pro velezradu a nakonec generální představená sester, která umírá v pověsti svatosti. Ve Vatikánu probíhá římská část kanonizačního řízení.

Zcela vydaná ve službě svému společenství, otevřená působení Ducha svatého a s hlubokým církevním smýšlením vedla společenství k pokoncilní obnově. Byla oporou a posilou lidem, s nimiž se setkávala, spoluvězeňkyním a také mnoha kněžím.

Autorka věří, že i vy budete povzbuzeni statečným životem Matky Vojtěchy k hledání pravdy, spravedlnosti a lásky.

„Nestačí však mít ideál, je nutné jej žít." (k Adventu 1977)

Autorem výstavy:	SM. Remigie Češíková SCB
Grafik:	Dominik Bouma
Záštitu nad výstavou převzali:	Česká biskupská konference
	Kongregace Milosrdných sester sv. Karla Boromejského

V jubilejním roce byly vydány knihy: Láska smrtí nekončí, která se dočkala čtvrtého vydání životopisná črta od nejbližší spolupracovnice SM. Inviolaty Krupkové SCB a byla napsána hned po smrti v roce 1989, o rok později vyšla kniha od spisovatelky Marie Holkové s názvem Matka Vojtěcha a nakladatelství Cesta v Brně ji vydalo podruhé v tomto roce. Novou knížkou je publikace výstavy, Matka Vojtěcha, služebnice Boží, statečný svědek víry, která je trochu rozšířená o důležité texty. Napsala ji autorka výstavy sestra Remigie Češíková. V polovině listopadu vyšla knížka Matky Vojtěchy: Jsem v dlani Boží – dopisy z vězení. Poslední dvě knihy budou přeloženy i do italštiny.

Připravuje se sborník z konference, která proběhla v Brně 14. září. Více informací můžete získat na www.boromejky.cz/matkavojtecha, www.facebook.com/MatkaVojtecha.

SM. Remigie Češíková SCB

Soutěž pro začínající překladatele / Concorso per giovani traduttori

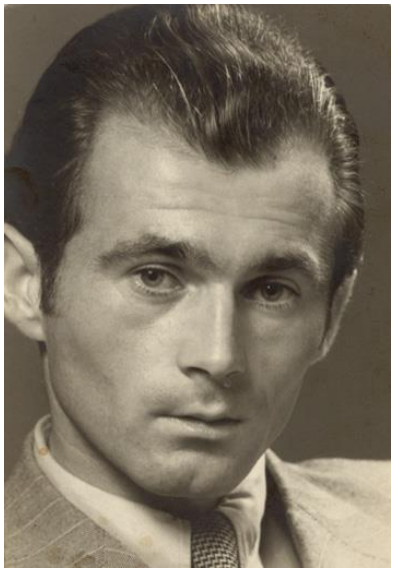

In occasione del centenario della nascita dello scrittore Bohumil Hrabal (1914-1997), i Centri Cechi, in collaborazione con il Portale di Letteratura Ceca, organizzeranno un concorso di traduzione destinato a giovani al di sotto dei 35 anni. Per ogni paese partecipante sarà presente una giuria altamente qualificata che premierà il candidato migliore.

Česká centra ve spolupráci s Portálem české literatury (PČL) vyhlašují u příležitosti stého výročí narození prozaika Bohumila Hrabala (1914–1997) překladatelskou soutěž určenou začínajícím překladatelům do 35 let. Soutěž je vypisována celosvětově, v každé účastnické zemi bude oceněn hlavní cenou pouze jeden uchazeč, který bude vybrán odbornou porotou.

Soutěžní text pro překlad do italského jazyka:

Povídka ze svazku sebraných spisů Jarmilka "**Jeden všední den**"

Odborná porota:

prof. Annalisa Cosentino (obor Český a slovenský jazyk a literatura, Facoltà di Lettere e filosofia, Sapienza Università di Roma)

prof. Sergio Corduas (Università Ca' Foscari di Venezia)

prof. Alessandro Catalano (obor Český a slovenský jazyk a literatura, Dipartimento di studi linguistici e letterari, Università degli studi di Padova)

Podmínky soutěže:

Překládá se z českého jazyka do italského. Do soutěže neleze přijmout práce, které již překladatel publikoval nebo zveřejnil před finálním rozhodnutím poroty.

Do soutěže lze přihlásit pouze překlad soutěžního textu, žádné jiné texty nebudou akceptovány. **Soutěžní překlad bude zaslán v elektronickém formátu .doc nebo .pdf** na adresu **ccmilan@czech.cz spolu s vlastním oskenovaným občanským průkazem**. Koordinátorem soutěže v Itálii je České centrum Milán.

Výsledky soutěže budou zveřejněny na stránkách http://milano.czechcentres.cz

V soutěži budou uděleny první, druhá a třetí cena.

Výherce, jehož překlad bude oceněn jako vítězný, bude odměněn krátkým studijním pobytem v Praze. V rámci pobytu se vítěz setká s Hrabalovými přáteli a znalci jeho díla (Tomáš Mazal, Ivo Krobot ad.); zúčastní se aktivit spojených s výročím B. Hrabala, popř. pracovního překladatelského workshopu; zúčastní se Noci literatury pořádané Českými centry a mezinárodního knižního veletrhu Svět knihy. Překlad bude prezentován v rámci vybrané literární akce pořádané Českým centrem. Termín pobytu vítězného uchazeče v Praze: (předběžně) 14. – 17. května 2014.

Druhá cena a třetí cena bude tvořena vybranými českými knižními tituly.

Termín uzávěrky pro zaslání překladů: 28. února 2014

Termín zveřejnění výsledků: do 31. března 2014

Soutěžní překlad zasílejte v elektronickém formátu .doc nebo .pdf na adresu **ccmilan@czech.cz**

Spolu s překladem účastník soutěže zašle sken občanského průkazu.

Do hlavičky překladu soutěžící uvede plné jméno, adresu e-mail a telefon a datum narození. Do předmětu emailu uveďte prosím **PŘEKLADATELSKÁ SOUTĚŽ.** ČC Milán si vyhrazuje právo podmínky soutěže změnit dle aktuálních požadavků ČCM.

Pro více informací:

České centrum Milán
Via G. B. Morgagni, 20, 20129 Milano
Tel: +39 02 29411242, ccmilan@czech.cz

CENTRO CECO
ČESKÉ CENTRUM

ROČNÍ ČLENSKÝ POPLATEK / QUOTA ASSOCIATIVA ANNUALE

Si ricorda ai signori soci che è in corso il pagamento della quota annuale. Sia la quota di iscrizione, pari a **12,00 Euro**, che le quote annuali per l'anno 2014, pari a **30,00 Euro** per il primo membro della famiglia, **10,00 Euro** per gli altri membri e **15,00 Euro** per gli studenti, **rimangono invariate**. I figli dei soci fino a 18 anni non sono soggetti al pagamento della quota annuale e sono benvenuti a tutte le iniziative.

Ricordiamo che è possibile pagare la quota mediante bonifico bancario sul c/c dell'Associazione Praga, presso INTESA SANPAOLO S.p.A., Filiale - Roma 90.

- IBAN: IT95 G030 6903 2990 7400 3000 160

In questo caso, i soci sono pregati di informare il C.d.A. dell'avvenuto pagamento via e-mail all'indirizzo associazionepraga@libero.it.

ČESKÁ MŠE / MESSA CECA

Upozorňujeme, že první česká mše po vánocích v Nepomucenu se bude konat v neděli dne 12. ledna 2014 v 10.00 hodin.

Nové vedení Papežské koleje sv. Jana Nepomuckého

Papežská kolej sv. Jana Nepomuckého má od začátku akademického roku nové vedení. Po dlouholetém působení v Římě se dosavadní rektor koleje otec Jan Mráz vrátil zpět do Brna a v jeho funkci jej nahradil otec Petr Šikula. Také vicerektor otec Jiří Sedláček se vrátil domů a novým vicerektorem se stal otec Roman Czudek.

Nového pana rektora jsme se zeptali:

Kde jste působil před Vaším příchodem do Říma?

Narodil jsem se v Novém Městě na Moravě. Vyrůstal jsem v Doubravníku, čili podhradí Pernštejna, gymnázium jsem vystudoval v Tišnově. Po absolvování litoměřického konviktu jsem studoval teologii v Olomouci a v Římě. Roku 1999 jsem byl v Brně vysvěcen na jáhna, rok poté na kněze. Místem mé jáhenské i kaplanské služby byla brněnská katedrála sv. Petra a Pavla. V roce 2002 jsem se vrátil studovat fundamentální teologii na Lateránskou univerzitu do Říma a posléze jsem působil opět v katedrální farnosti, tentokrát jako administrátor a farář. V prosinci 2011 jsem byl jmenován sídelním kanovníkem Královské stoliční kapituly sv. Petra a Pavla v Brně. A letos v létě, přesněji 1. 8. 2013 mne Kongregace pro klérus jmenovala rektorem české Papežské koleje Nepomucenum. Tolik stručný výčet.

Jak byste porovnal Vaše pobyty v Římě a jak se Řím od Vašeho posledního pobytu změnil?

Co mne asi nejvíc překvapilo, byl fakt, že Italové teď za volantem netroubí. ;-) Pamatuji si doby, kdy se během jedné minuty ozval klakson 5-10 krát, nyní mne připadá, že v římském provozu troubí snad už jen náš pan vicerektor. ;-)

Jak se nyní cítíte v Římě v roli rektora?

Je to podstatně jiné od toho, co jsem zde byl v roli studenta. Tehdy, když jsem si s něčím nevěděl rady, šel jsem se zeptat rektora, teď chodí všichni za mnou. Tak si na to pomalu zvykám. Naštěstí jsou kolem mne samí výborní lidé, se kterými se pěkně spolupracuje. A to je pak všechno mnohem snazší.

Zmínil jste vicerektora, ten je tu také nový...

Mým zástupcem a spolupracovníkem je můj kolega ze studií, otec Roman Czudek, který se narodil v Třinci a vyrůstal v jablunkovské farnosti. Absolvoval polské gymnázium v Českém Těšíně a pak měl podobné studijní etapy, jako já. Po římských stuiích byl v roce 1999 vysvěcen na jáhna a v roce 2000 na kněze. Kaplanský rok si odbyl v Karviné.

V letech 2001-2004 byl ve farnosti Skalice a Baška u Frýdku – Místku, v letech 2004-2006 studoval licenciát v Římě a od roku 2006 do loňského léta byl farářem v Chlebovicích. Vloni se vrátil do Říma na doktorát a od letošího září nese část starostí o Nepomucenum jako vicerektor.

Panu rektorovi otci Petru Šikulovi a panu vicerektorovi otci Romanu Czudekovi přejeme, aby se v Římě cítili dobře a aby jejich mise byla úspěšná.

an

PODĚKOVÁNÍ / RINGRAZIAMENTI

- Associazione Praga děkuje Ministerstvu zahraničních věcí České republiky za poskytování dotace na některé naše projekty. Pomáhá nám to snázeji se vyrovnat s náklady převyšujícími úhrnnou výši členských příspěvků. Associazione Praga děkuje Ministerstvu školství, tělovýchovy a mládeže České republiky za podporu České školy Řím.
- Associazione Praga děkuje vedení Papežské koleje sv. Jana Nepomuckého v Římě, jeho studentům a zaměstnancům za ochotu a pomoc při pořádání akcí sdružení. Děkujeme za velké pochopení zvláště v případě české školy a akcí pro děti.
- Naše velké díky patří též Velvyslanectví České republiky v Itálii a Velvyslanectví České republiky při Svatém Stolci za trvalou spolupráci s Associazione Praga, které si velmi vážíme.
- Vítáme v Římě pana Miloslava Hirsche, který v letech 2005 – 2010 vedl v Římě České kulturní centrum. Pan Hirsch se vrátil pracovně letos opět do Říma na Velvyslanectví České republiky. Panu Hirschovi přejeme, aby se mu v novém působišti dařilo.
- Velmi děkujeme naší člence Markétě Iannelli, která i letos obětavě připravila perníčky na Mikulášskou besídku. Rovněž děkujeme našim členkám, které nám aktivně pomáhají při našich akcích.
- Naše poděkování patří též Světlaně Di Carlo za vytvoření a aktualizaci webových stránek a za spolupráci na přípravě zpravodaje.
- Členové Správní rady děkují všem členům Associazione Praga za věrnost a podporu. Vážení členové, bez Vás bychom nemohli pokračovat v naší činnosti.

KNIHOVNA / BIBLIOTECA

Vážení členové a přátelé Associazione Praga,

dříve než Vám popřeji krásné Vánoce, bych Vám chtěla sdělit pár informací o naší knihovně. I v letošním roce nám byly darovány knihy a tímto děkujeme:

panu velvyslanci PETRU BURIÁNKOVI
paní KAROLINĚ CAVALLARO
paní PAVLE EMINGEROVÉ
paní KARLE KAPELLEROVÉ DEL GIUDICE
panu MAURIZIO QUILICI
paní MARTINĚ SLEZÁKOVÉ
paní MARKÉTĚ ŠMRHOVÉ
paní KATEŘINĚ ZOUFALOVÉ

Příští rok konečně uskutečníme trh s knihami. Budete informováni včas o konáni akce.

Děkuji všem, kteří se mnou tráví čas v knihovně.
Chtěla bych Vám popřát krásné Vánoce a úspěšný vstup do Nového roku.

Vaše knihovnice
Monika Kramná

PS: Poslední možnost návštěvy knihovny v tomto roce máte ve čtvrtek 12.12.2013. Knihovna bude opět otevřena dne 16.01.2014.

Gentili soci ed amici dell'Associazione Praga,

prima di augurarvi un buon Natale vorrei darvi qualche informazione sulla nostra biblioteca. Anche quest'anno abbiamo ricevuto in dono nuovi libri e desideriamo ringraziare:

il signor ambasciatore PETR BURIÁNEK
la signora KAROLINA CAVALLARO
la signora PAVLA EMINGEROVA
la signora KARLA KAPELLEROVÁ DEL GIUDICE
il signor MAURIZIO QUILICI
la signora MARTINA SLEZÁKOVÁ
la signora MARKÉTA ŠMRHOVÁ
la signora KATEŘINA ZOUFALOVÁ

Finalmente l'anno prossimo riusciremo a fare il mercatino dei libri. Sarete informati per tempo.

Ringrazio tutti quelli che passano il loro tempo con me in biblioteca.
Vi auguro buon Natale e tanti auguri per l'Anno Nuovo.

La vostra bibliotecaria
Monika Kramná

PS: La biblioteca chiude per la pausa natalizia giovedì 12.12.2013 e riapre giovedì 16.01.2014.

▲ Děti České školy Řím / Bambini della Scuola Ceca Roma

▲ Mikulášská besídka - Mikuláš s andělem rozdávají dárky dětem /
Festa di San Nicola - San Nicola e l'angelo
consegnano i regali ai bambini

Il Consiglio di Amministrazione augura
a tutti i soci ed ai nostri amici

Buon Natale
e
Felice Anno Nuovo

Správní Rada přeje
všem členům a našim přátelům

Veselé Vánoční svátky
a
Šťastný Nový Rok